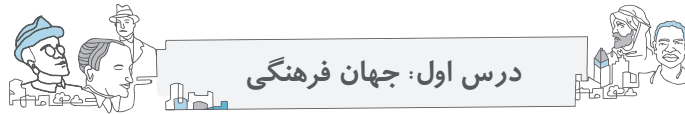

پیش‌های چهارگزینه‌ای پایه یازدهم

درس اول: جهان فرهنگی

(داخل ۹۷ - + درس ۵ و ۸ یازدهم)

۷۳۴ | عبارات زیر را به ترتیب از جهت درست و غلط بودن مشخص نمایید:

- جهان اجتماعی مانند جهان طبیعی و نفسانی انسان‌ها با فرهنگ و آگاهی مشترک آدمیان شکل می‌گیرد.
- دولت، ملت‌ها قبل از انقلاب فرانسه خود را با هویت سیاسی، تاریخی و جغرافیایی معرفی می‌کردند.
- روشنگری با رویکرد دنیوی هنگامی که با شناخت تجربی همراه باشد چون مرجعیت وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم ختم می‌شود.

(۱) د - غ - د (۲) د - د - غ (۳) غ - غ - غ (۴) غ - غ - د

۷۳۵ | هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید مربوط به ..... است. جهان فرهنگی در برابر ..... قرار داده می‌شود و هر فرد بر اساس .....

(خارج ۹۳) مسائل روزمره زندگی خود را تفسیر می‌کند. جهان ..... پیش از انسان وجود داشته است.

- (۱) جهان انسانی - جهان تکوینی - هنجارها و رفتارهای خود - ذهنی
 (۲) جهان اجتماعی - جهان انسانی - عقاید و ارزش‌های خود - ذهنی
 (۳) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - خصوصیات ذهنی خود - تکوینی
 (۴) جهان انسانی - جهان ذهنی - عقاید و ارزش‌های خود - تکوینی

۷۳۶ | به ترتیب کدام یک نظر کسانی است که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی می‌دانند و کدام یک دیدگاه گروهی است که

(داخل ۹۲) جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند؟

- (۱) بین علوم طبیعی، انسانی و اجتماعی تفاوت واقعی وجود ندارد - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند.
 (۲) علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه نظیر علوم طبیعی است - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.
 (۳) جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ جامعه است - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
 (۴) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی دارند - جهان تکوینی و طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

۷۳۷ | ما با پدیده‌های متفاوتی روبه‌رو هستیم که با تأمل بیش‌تر متوجه می‌شویم که آن‌ها در مجموعه‌هایی دسته‌بندی می‌شوند. این مجموعه‌ها را به دلیل

..... «جهان» می‌نامند. جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با ..... او پدید می‌آید به این جهان تعلق دارد. جهان انسانی به دو بخش ..... و ..... تقسیم می‌شود.

- (۱) بزرگیشان - هنجار و رفتار - اجتماعی - فردی
 (۲) بزرگیشان - عمل و اندیشه - فرهنگی - اجتماعی
 (۳) اهمیت‌شان - عمل و اندیشه - اجتماعی - فردی
 (۴) اهمیت‌شان - هنجار و رفتار - فرهنگی - اجتماعی

۷۳۸ | این جمله نشانگر چیست؟ «سه فرد در یک مسابقه، موضوعی واحد را به سه شکل مختلف خلق می‌کنند.»

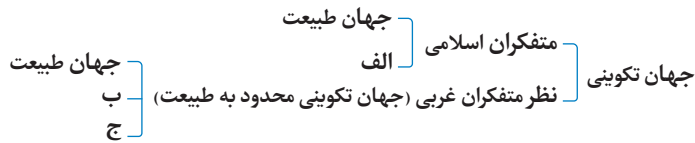
- (۱) سؤالات انسان‌شناسانه جهان فرهنگی
 (۲) بخش فردی جهان انسانی که به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد.
 (۳) شیوه زندگی اجتماعی که محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است. (۴) نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی

۷۳۹ | کدام‌گزینه نادرست است؟

- (۱) بین دو بخش فرهنگی و اجتماعی جهان انسانی هماهنگی و تناسب وجود دارد.
 (۲) هنگامی که کسی براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار کند، وارد جهان فرهنگی می‌شود.
 (۳) جهان تکوینی مستقل از خواست و اراده انسان است.
 (۴) گرم شدن کره زمین نشان‌دهنده تعامل نادرست انسان با جهان هستی است.

۷۴۰ | پیامد کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست آمده است؟ (درباره تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی)

- (۱) دیدگاهی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کند **بسمه** از وجود ۳ جهان سخن می‌گویند.
 (۲) دیدگاه متفکران اسلامی **بسمه** جهان تکوینی شامل جهان طبیعت و فوق طبیعت است.
 (۳) دیدگاهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند **بسمه** جهان فرهنگی تابع جهان ذهنی و فردی افراد است.
 (۴) نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با طبیعی **بسمه** ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

۱۷۴۱ | کدام گزینه نمودار زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- ۱) جهان فرهنگی - جهان فرهنگی - جهان اجتماعی
- ۲) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - جهان فرهنگی
- ۳) جهان فوق طبیعت - جهان فرهنگی - جهان اجتماعی
- ۴) جهان فوق طبیعت - جهان ذهنی - جهان فرهنگی

۱۷۴۲ | به ترتیب هر کدام از عبارات مربوط به کدام گزینه است؟

انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند - تأکید بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه - جهان ذهنی، فرهنگی و تکوینی در تعامل با یکدیگرند.

- ۱) اغلال و سلاسل - تأکید قرآن بر جهان فردی - جهان تکوینی محدود به طبیعت نیست.
- ۲) اغلال و سلاسل - جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست - تعامل ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها
- ۳) هویت مشترکانه افراد و فرهنگ - تأکید قرآن بر جهان فردی - جهان تکوینی محدود به طبیعت نیست.
- ۴) هویت مشترکانه افراد و فرهنگ - جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست - تعامل ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها

۱۷۴۳ | عبارات زیر نتیجه منطقی کدام یک از گزاره‌های زیر است؟

«هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات اجازه بروز می‌دهد.»

- ۱) وقتی فردی درباره موضوعی می‌اندیشد در محدوده فردی خود است اما اگر اندیشه‌اش را بیان کند به جهان فرهنگی وارد می‌شود.
- ۲) جهان ذهنی، جهان فرهنگی و جهان تکوینی با یکدیگر در تعامل هستند.
- ۳) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- ۴) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی مادی و طبیعی دارد.

۱۷۴۴ | کدام گزینه در رابطه با نمودار مقابل صحیح نیست؟

جهان فرهنگی

- ۱) وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری محبت می‌کند، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.
- ۲) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز می‌دهد.
- ۳) بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی و بخش اجتماعی آن را جهان فرهنگی نیز می‌نامند.
- ۴) در جهان فرهنگی هنگامی که فردی اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس آن اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند به جهان اجتماعی وارد می‌شود.

۱۷۴۵ | هر یک از عبارات زیر با کدام یک از دیدگاه‌های مربوط به تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی مرتبط است؟

- الف) ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
- ب) جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
- ج) قرآن کریم جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.
- د) جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

- ۱) دیدگاه اول - دیدگاه دوم - دیدگاه سوم - دیدگاه سوم
- ۲) دیدگاه اول - دیدگاه دوم - دیدگاه سوم - دیدگاه سوم
- ۳) دیدگاه دوم - دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم
- ۴) دیدگاه اول - دیدگاه دوم - دیدگاه اول - دیدگاه اول

۱۷۴۶ | از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان ..... و از بخش فردی آن با عنوان ..... تعبیر می‌کنند و بدین ترتیب ..... در برابر ..... قرار داده می‌شود.

- ۱) جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان ذهنی - جهان فرهنگی
- ۲) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - جهان ذهنی - جهان عینی - جهان انسانی
- ۳) جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان عینی - جهان انسانی
- ۴) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان ذهنی

۱۷۴۷ | کدام گزینه اطلاعات نادرستی در خصوص پرسش‌های بنیادین هر فرهنگ ارائه می‌دهد؟

- ۱) پرسش‌هایی از قبیل این‌که آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود است
- ۲) پرسش‌هایی از قبیل این‌که آیا انسان موجودی مختار و فعال است
- ۳) پرسش‌هایی از قبیل این‌که آیا تنها راه شناخت واقعیت حس و تجربه است
- ۴) پرسش‌هایی از قبیل این‌که هویت جهان اجتماعی بیشتر متأثر از لایه‌های سطحی فرهنگ است یا عمیق

۱۷۴۸ | هر یک از عبارات زیر، ما را با کدام پرسش اساسی در شناخت هر فرهنگ روبه‌رو می‌کند؟

«انسان موجودی مختار است - حقایق را به وسیله عقل و وحی می‌توان شناخت - آدمی در قبال فرهنگی که به او منتقل می‌شود، فعال و تأثیرگذار است»

- ۱) انسان‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - هستی‌شناسانه
- ۲) هستی‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه
- ۳) انسان‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه
- ۴) هستی‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - هستی‌شناسانه

۷۴۹ | پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادین به آن‌ها .....

الف) همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ از انسان و جهان را می‌سازند.

ب) به مثابه روح یا شالوده فرهنگ عمل می‌کنند.

ج) در لایه‌های سطحی هر فرهنگ به چشم می‌خورند.

د) هنجارها و نمادهای هر فرهنگ‌اند.

۱) د - ج   ۲) ب - الف   ۳) ج - ب   ۴) د - الف

۷۵۰ | روح و شالوده فرهنگ ..... و ..... جهان‌های فرهنگی مختلفی پدید می‌آورد.

۱) همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ از انسان و جهان است - پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های اساسی

۲) شامل پرسش‌های انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه است - تفاوت در هنجارها و نمادها

۳) مهم‌ترین تفاوت جهان اجتماعی و جهان طبیعی است - پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های اساسی

۴) پرسش‌های اساسی آن است که به سه دسته تقسیم می‌شوند - تفاوت در هنجارها و نمادها

۷۵۱ | معلول هر یک از عبارات زیر کدام است؟

«آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها - بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان اسلام تناسب و هماهنگی وجود دارد - ارائه پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های

هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه»

۱) فرهنگ - هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد - پیدایش جهان‌های ذهنی مختلف

۲) بخش اجتماعی جهان انسانی - هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد - پیدایش جهان‌های انسانی مختلف

۳) بخش اجتماعی جهان انسانی - هر نوع عقیده و اخلاقی جوای فرهنگی متناسب با خود است - پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف

۴) فرهنگ - هر نوع عقیده و اخلاقی جوای فرهنگی متناسب با خود است - پیدایش جهان‌های فرهنگی مختلف

۷۵۲ | کدام گزینه درباره «جهان انسانی» نادرست است؟

۱) پدیده‌های متفاوت در منظومه‌های بزرگ و مهمی دسته‌بندی می‌شوند؛ به دلیل اهمیت این منظومه‌ها از آن‌ها به «جهان» تعبیر می‌شود؛ یکی از این جهان‌ها، جهان انسانی است. جهان انسان است محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است.

۲) جهان انسانی به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود؛ بخش فردی آن به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد. هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند.

۳) بخش اجتماعی آن، زندگی اجتماعی انسان‌ها را دربرمی‌گیرد. این بخش هویت فرهنگی دارد و فرهنگ شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست. از بخش اجتماعی جهان انسانی به جهان فرهنگی نیز یاد می‌شود.

۴) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات اجتماعی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع عقیده و اخلاقی نیز جوای فرهنگ متناسب با خود است.

۷۵۳ | هر یک از عبارات زیر به کدام بخش از جهان انسانی اشاره می‌کند؟

«باهوش - ایرانی - کشاورز - جوان»

۱) جهان فردی - جهان فرهنگی - جهان اجتماعی

۲) جهان ذهنی - جهان اجتماعی - جهان فرهنگی

۳) جهان اجتماعی - جهان فردی - جهان اجتماعی

۴) جهان فرهنگی - جهان فردی - جهان اجتماعی

۷۵۴ | کدام گزینه نمودار مقابل را به درستی کامل می‌کند؟

۱) زندگی اجتماعی انسان‌ها را در بر می‌گیرد و هویت فرهنگی دارد - هر فرد دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیات ویژه‌ای دارد.

۲) هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید آید، مربوط به این بخش است - ابعاد اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.

۳) از آن به جهان فرهنگی نیز یاد می‌شود - بخش فردی آن به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد.

۴) وقتی فردی اندیشه خود را بیان می‌کند، به این حوزه وارد می‌شود - در تناسب با بخش فرهنگی عمل می‌کند.

۷۵۵ | کدام گزینه به عبارات زیر اشاره دارد؟

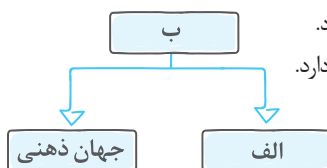
«بخش ذهنی جهان انسانی - جهان تکوینی - فرهنگ»

۱) خسیس بودن - جهان طبیعی و فوق طبیعی - شکل‌دهنده شیوه زندگی انسان‌ها

۲) مؤمن بودن - جهان انسانی - شکل‌دهنده شیوه زندگی انسان‌ها

۳) زندگی شخصی انسان‌ها - جهان طبیعی و فوق طبیعی - صرفاً بر جهان ذهنی تأثیر می‌گذارد.

۴) ابعاد ذهنی و روانی - محصول اندیشه و عمل انسان‌ها - صرفاً بر جهان ذهنی تأثیر می‌گذارد.

۱۷۵۶ | کدام گزینه به درستی یا نادرستی عبارات زیر اشاره می‌کند؟

- (الف) پدیده‌های اطراف ما در منظومه‌های بزرگ و مهمی دسته‌بندی می‌شوند که به دلیل کثرت این منظومه‌ها از آن‌ها به «جهان‌ها» تعبیر می‌شود.
 (ب) جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است.
 (ج) گروهی که طبیعت را به جهان تکوینی محدود می‌کنند، با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و جهان فرهنگی از سه جهان سخن می‌گویند.
 (د) از منظر قرآن هرگاه انسان، اخلاقی الهی داشته باشد و جامعه نیز از فرهنگی توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید.
- (۱) غ - ص - غ - غ (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - غ - غ - غ (۴) غ - ص - غ - ص

۱۷۵۷ | کدام گزینه به ترتیب به «مفهوم»، «علت» و «پیامد» عبارات زیر اشاره می‌کند؟

- (الف) فرهنگ (ب) گشوده‌شدن درهای برکات جهان تکوینی از منظر قرآن (ج) مهم‌تر دانستن جهان فرهنگی نسبت به جهان ذهنی و تکوینی
 (۱) آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها - برخورداری انسان از اخلاق الهی - مادی و طبیعی دانستن ذهن افراد و فرهنگ جامعه
 (۲) محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها - برخورداری جامعه از فرهنگ توحیدی - از بین رفتن اهمیت و استقلال جهان ذهنی و تکوینی
 (۳) شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها - برخورداری انسان از اخلاق الهی - یکسان پنداشتن علوم طبیعی و علوم انسانی
 (۴) شکل‌دهنده شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها - برخورداری جامعه از فرهنگ توحیدی - محدود کردن جهان تکوینی به جهان طبیعت

۱۷۵۸ | هر یک از موارد زیر به کدام جهان اشاره می‌کند؟

- نوجوانی که بسیار خجالتی بود (۱) در تعامل با دیگران دچار مشکلات زیادی شده بود (۲) او برای رهایی از این مشکلات نزد یک روان‌شناس رفت. (۳)
- (۱) جهان انسانی - جهان اجتماعی - جهان فردی
 (۲) جهان فردی - جهان اجتماعی - جهان فرهنگی
 (۳) جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان ذهنی
 (۴) جهان ذهنی - جهان فردی - جهان اجتماعی

۱۷۵۹ | چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست است؟

- (الف) وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود به سر می‌برد ولی هنگامی که اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان می‌کند یا بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود.
 (ب) برخی جهان تکوین را به طبیعت محدود می‌کنند. این گروه طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و جهان فرهنگی از سه جهان طبیعی، انسانی و اجتماعی سخن می‌گویند.
 (ج) متفکران مسلمان جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند؛ نزد آنان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است. آن‌ها جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.
 (د) قرآن کریم علاوه بر آن‌که برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید، جهان فردی اشخاص را نیز نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرهنگ و جامعه در قبال فرد تأکید می‌کند.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۷۶۰ | هر یک از موارد زیر در قلمرو کدام جهان قرار می‌گیرد؟

- (الف) فردی که از ترس از ارتفاع رنج می‌برد.
 (ب) مجرمی که تجربه زندانی شدن دارد.
 (ج) افراد معترضی که در خیابان راهپیمایی می‌کنند.
 (۱) جهان ذهنی - جهان فردی - جهان فرهنگی
 (۲) جهان فردی - جهان فرهنگی - جهان اجتماعی
 (۳) جهان فرهنگی - جهان اجتماعی - جهان انسانی
 (۴) جهان انسانی - جهان ذهنی - جهان فرهنگی

۱۷۶۱ | «سربازی که در جنگ به شدت دلتنگ خانواده خود بود، برای آن‌ها نامه نوشت.» عبارت مذکور به کدام بخش از جهان انسانی اشاره دارد؟

- (۱) جهان ذهنی - جهان فردی
 (۲) جهان فرهنگی - جهان اجتماعی
 (۳) جهان فردی - جهان فرهنگی
 (۴) جهان اجتماعی - جهان ذهنی

۱۷۶۲ | کدام گزینه در ارتباط با شکل مقابل صحیح است؟

- (۱) وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود به سر می‌برد ولی هنگامی که اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان می‌کند یا بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود.
 (۲) بین دو بخش فردی و اجتماعی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع عقیده و اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.
 (۳) بین جهان‌های مختلف ارتباط و تعامل وجود دارد. بین جهان تکوینی و طبیعی ارتباط و پیوند برقرار است. درباره جهان‌های مختلف و چگونگی ارتباط و پیوند آن‌ها دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد.
 (۴) قرآن کریم علاوه بر آن‌که برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید، جهان فردی اشخاص را نیز نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرهنگ و جامعه در قبال فرد تأکید می‌کند.

۷۶۳ | وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد ..... ولی هنگامی که ..... به محدوده ..... وارد می‌شود.

- (۱) در محدوده شخصی و فردی عمل می‌کند - اندیشه خود را به صورت گفتار بیان کند - ذهنی یا فردی جهان انسانی
- (۲) شیوه زندگی جهان انسان‌ها را شکل می‌دهد - اندیشه خود را به صورت نوشتار بیان کند - اندیشه و عمل انسان
- (۳) در قلمرو تجربه‌ها و خلیات مختص به خود عمل می‌کند - بر اساس تصمیم خود با دیگران رفتار کند - زندگی اجتماعی انسان‌ها
- (۴) در حوزه ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی خود رفتار می‌کند - در حوزه تجربیات خود عمل کند - اجتماعی جهان انسانی

۷۶۴ | «کودکی به دلیل بی‌نظمی دائماً وسایل خود را گم می‌کند (۱) والدین او بارها با او در این باره صحبت کردند (۲) اما نتیجه‌ای حاصل نشد. در نهایت آن‌ها تصمیم گرفتند که وی را تنبیه کنند (۳)». هر یک از اعداد مطروح، به کدام مفاهیم اشاره می‌کنند؟

- (۱) جهان انسانی - جهان انسانی - ابعاد ذهنی
- (۲) خلیات فردی - ابعاد روانی - جهان اجتماعی
- (۳) جهان ذهنی - تجربیات شخصی - جهان انسانی
- (۴) ابعاد اخلاقی - جهان اجتماعی - هویت فرهنگی جهان انسانی

۷۶۵ | با توجه به دیدگاه متفکران مسلمان، کدام گزینه در خصوص «الف» و «ب» صحیح است؟

- (۱) به جهان طبیعت محدود نمی‌شود بلکه جهان طبیعت بخشی از آن است - به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد و محصول اندیشه و عمل انسان است.
- (۲) این جهان بر اساس حکمت و مشیت خداوند، رفتاری حکیمانه با افراد و جوامع انسانی دارد - شامل تجربه‌ها و خلیات ویژه‌ای است که دیگران در آن‌ها با ما شریک نیستند.
- (۳) قرآن کریم علاوه بر آن‌که برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است، از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید - زندگی اجتماعی انسان‌ها را در برمی‌گیرد.
- (۴) هرگاه انسان اخلاق الهی و جامعه، فرهنگی توحیدی داشته باشد، آسمان و زمین درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید - هویت فرهنگی دارد.

۷۶۶ | کدام گزینه در خصوص دیدگاه کسانی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند، نادرست است؟

- (۱) جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. از این دیدگاه ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
- (۲) بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی وجود ندارد و نادیده گرفتن این تفاوت سبب از بین رفتن امکان داوری درباره عقاید و ارزش‌های اجتماعی می‌شود.
- (۳) این گروه طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و جهان فرهنگی از سه جهان سخن می‌گویند.
- (۴) این گروه جهان تکوینی را ماده خامی برای دخیل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف می‌دانند؛ در این دیدگاه جهان فرهنگی و ذهنی استقلال خود را از دست می‌دهند.

۷۶۷ | کدام گزینه مربوط به نظریات گروهی است که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند؟

- (۱) ذهن افراد و فرهنگ را دارای هویتی طبیعی و مادی می‌دانند و علوم مربوط به آن‌ها را علمی نظیر علوم طبیعی معرفی می‌کنند.
- (۲) اعتقاد دارند که جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز به حیات انسانی منحصر نمی‌شود.
- (۳) جهان تکوینی را ماده خامی برای دخیل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف می‌دانند و جهان ذهنی را تابع فرهنگ معرفی می‌کنند.
- (۴) اعتقاد دارند که جهان ذهنی و جهان اجتماعی، اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

۷۶۸ | کدام گزینه در خصوص دیدگاه‌های زیر صحیح است؟

«جهان تکوینی به طبیعت محدود است - علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی ندارند»

- (۱) ذهن افراد هویتی طبیعی و مادی دارند - جهان طبیعی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
- (۲) ادراک و آگاهی محدود به حیات انسانی است - جهان تکوینی به طبیعت محدود است.
- (۳) علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی ندارند - جهان تکوینی ماده خامی برای تصرف فرهنگ‌ها است.
- (۴) جهان هستی برخوردار از حکیمانه و هوشمندانه دارد - جهان ذهنی استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهد.

۷۶۹ | کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) در نگاه قرآنی، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز به حیات انسانی منحصر نمی‌شود و جهان هستی نیز برخوردار از حکیمانه و هوشمندانه با جهان انسانی دارد.
- (۲) برخی جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. این گروه جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ می‌دانند و جهان تکوینی را نیز ماده خامی برای دخیل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف می‌دانند.
- (۳) برخی جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند؛ از این دیدگاه ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند.
- (۴) در نگاه قرآن جهان تکوینی بر اساس حکمت و مشیت خود، رفتاری حکیمانه با افراد و جوامع انسانی دارد. قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است.

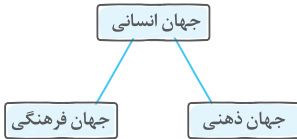

۷۷۷ | از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان ..... و از بخش فردی آن با عنوان ..... تعبیر می‌کنند و بدین ترتیب ..... در برابر ..... قرار داده می‌شود.

- (۱) جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان ذهنی - جهان فرهنگی
 (۲) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - جهان ذهنی - جهان انسانی
 (۳) جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان تکوینی - جهان انسانی
 (۴) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان ذهنی

۷۷۸ | کدام یک از گزینه‌های زیر با شکل مقابل مرتبط است؟

(۱) بخش اجتماعی جهان انسانی زندگی اجتماعی را پدید می‌آورد. این بخش هویتی فرهنگی دارد و به همین دلیل جهان اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند. فرهنگ، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.

(۲) از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند و بدین ترتیب جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

(۳) بین دو بخش فردی و اجتماعی یا ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.

(۴) وقتی فردی درباره مسئله خاص می‌اندیشد، در محدوده جهان فردی و ذهنی خود زندگی می‌کند، ولی هنگامی که اندیشه خود را به صورت گفتار و نوشتار بیان می‌کند یا بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان اجتماعی و فرهنگی قدم می‌گذارد.

۷۷۹ | اندیشه درباره مسئله‌ای خاص و بیان اندیشه به صورت گفتار و نوشتار و رفتار، به معنای این است که:

- (۱) فرد در محدوده جهان فردی و ذهنی خود زندگی می‌کند و به جهان اجتماعی و فرهنگی قدم می‌گذارد.
 (۲) جهان ذهنی و فردی انسان‌ها لایه‌ها و سطوح مختلفی دارد و هر فرد بر اساس عقاید و ارزش‌های خود مسائل روزمره زندگی خود را تفسیر می‌کند.
 (۳) فرد در محدوده جهان اجتماعی و فرهنگی خود زندگی می‌کند و به جهان فردی و ذهنی قدم می‌گذارد.
 (۴) جهان اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند، که لایه‌ها و سطوح مختلفی دارد و عقاید و ارزش‌ها مربوط به لایه‌های عمیق و بنیادین فرهنگ هستند و هنجارها و رفتارها در لایه‌های غیربنیادین قرار دارند.

۷۸۰ | تفسیر مسائل روزمره زندگی فرد بر اساس ..... می‌باشد و بین دو بخش ..... و ..... جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد.

- (۱) هنجارها رفتارهای او - اجتماعی - فرهنگی
 (۲) عقاید ارزش‌های او - اجتماعی - فرهنگی
 (۳) هنجارها رفتارهای او - ذهنی - فرهنگی
 (۴) عقاید ارزش‌های او - ذهنی - فرهنگی

۷۸۱ | کدام یک از گزینه‌های زیر با شکل مقابل هماهنگ است؟

(۱) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات روانی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.

(۲) بین دو بخش اجتماعی و فرهنگی یا فردی و ذهنی تناسب و هماهنگی وجود دارد، هر فرد بر اساس عقاید و ارزش‌های خود مسائل روزمره زندگی خود را تفسیر می‌کند و درباره آن‌ها تصمیم می‌گیرد.

(۳) جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است؛ از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند.

(۴) جهان انسانی اعم از آن که اجتماعی یا ذهنی باشد در برابر جهان فرهنگی قرار دارد. جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید آید مربوط به این جهان است.

۷۸۲ | کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند و جهان طبیعت را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند و جهان انسانی را به جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند.
 (۲) تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان می‌باشند و جهان انسانی اعم از این که فردی یا اجتماعی باشد در برابر جهان تکوینی قرار دارد.
 (۳) جهان اجتماعی بخشی از جهان انسانی است، جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید آید مربوط به این جهان است.
 (۴) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوع خاصی از خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

۷۸۳ | کدام یک از گزینه‌های زیر با عبارت «گروهی جهان طبیعت را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند» ارتباط بیشتری دارد؟

(۱) برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند و با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و فرهنگی از سه جهان سخن می‌گویند؛ جهان اول: جهان طبیعت، جهان دوم: جهان ذهن، جهان سوم: جهان فرهنگ.

(۲) گروهی جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند و معتقدند بین جهان ذهنی و جهان فرهنگی پیوند و ارتباط وجود دارد.

(۳) برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود نمی‌کنند و ادراک و آگاهی را نیز به حیات انسانی محدود نمی‌کنند و عالم نیز برخوردار از حکیمانه و هوشمندانه با جهان انسانی و فرهنگی آن‌ها دارد.

(۴) گروهی هر دو جهان فرهنگی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کنند.

۷۸۴ | کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با جهان انسانی صحیح نیست، ولی در رابطه با جهان تکوینی صحیح است؟

- ۱) جهان انسانی در برابر جهان تکوینی قرار دارد و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است - جهان تکوینی پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد.
- ۲) برخی با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و فرهنگی بین دو جهان ارتباط و پیوند قرار می‌دهند - گروهی جهان تکوینی و طبیعی را ماده‌ای خام می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی است.
- ۳) جهان انسانی محصول زندگی انسان است و اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد در برابر جهان فرهنگی قرار داده می‌شود - متفکران مسلمان جهان عینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند و آن را مستقل از خواست و اعتبار انسان می‌دانند.
- ۴) جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد و ابعاد اخلاقی و روحی انسان‌ها را دربرمی‌گیرد - جهان تکوینی به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌شود و بین جهان عینی و جهان انسانی ارتباط برقرار است.

۷۸۵ | گروهی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند، معتقدند که:

- ۱) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ جامعه است.
- ۲) جهان ذهنی و فرهنگی از این جهان مهم‌تر است و بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.
- ۳) این جهان مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی است و بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.
- ۴) جهان فرهنگ مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی است و بین علوم طبیعی و علوم اجتماعی و انسانی تفاوت قائل‌اند.

۷۸۶ | کدام یک در ارتباط با نظر گروهی که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان تکوینی و طبیعی می‌دانند صحیح است؟

- ۱) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و جهان تکوینی و طبیعی را ماده‌ی خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.
- ۲) جهان ذهنی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند و جهان تکوینی و طبیعی را ماده‌ی خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

- ۳) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است و بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.
- ۴) جهان ذهنی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است و بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

۷۸۷ | جهان ..... مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد و نزد متفکران مسلمان جهان، بخشی از جهان ..... است و گروهی که ..... بین علوم طبیعی و انسانی و اجتماعی تفاوتی قائل نیستند.

- ۱) تکوینی - عینی و تکوینی - جهان عینی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند.
- ۲) تکوینی - ذهنی و فردی - جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند.
- ۳) ذهنی - عینی و تکوینی - جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و طبیعی و عینی می‌دانند.
- ۴) فرهنگی - ذهنی و فردی - هر دو جهان فرهنگی و جهان عینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند.

۷۸۸ | کدام یک در رابطه با جهان فرهنگی صحیح است؟

- ۱) جهان انسانی بخشی از جهان فرهنگی است و جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.
- ۲) جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است و جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.
- ۳) جهان فرهنگی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید مربوط به این جهان است.
- ۴) بخش اجتماعی جهان فرهنگی زندگی اجتماعی را پدید می‌آورد، به همین دلیل جهان اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند.

۷۸۹ | گروهی که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و طبیعی می‌دانند، معتقدند جهان ذهنی و فردی افراد ..... می‌باشد و جهان تکوینی و طبیعی نیز ماده‌ی خامی است که در معرض برداشت‌ها و تصرفات ..... قرار می‌گیرد.

- ۱) دارای هویتی طبیعی - علمی افراد
- ۲) تابع جهان تکوینی - فرهنگی افراد
- ۳) تابع فکر و اندیشه‌ی افراد - علمی انسان‌ها
- ۴) تابع فرهنگ جامعه - فرهنگی انسان‌ها

+ درس ۵ یازدهم)

۷۹۰ | کدام گزینه درباره‌ی شالوده‌ی فرهنگ نادرست است؟

- ۱) در فرهنگ دینی اسلام، انسان به عنوان برترین آیت و نشانه‌ی خداوند سبحان، خلیفه‌ی خداوند بر زمین است و به همین دلیل بر موجودات فراوان دیگر برتری و کرامت دارد: پاسخ فرهنگ توحیدی به پرسش هستی‌شناسانه
- ۲) در فرهنگ غرب ابعاد معنوی انسان و جهان یا به فراموشی سپرده شده یا به صورتی گزینشی در حاشیه‌ی اهداف و نیازهای دنیوی به خدمت گرفته می‌شود: پاسخ فرهنگ غرب به پرسش هستی‌شناسانه
- ۳) دانش تجربی بدون آن که توان داوری درباره‌ی ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را داشته باشد به صورت دانش ابزاری، در خدمت ارزش‌های دنیوی انسان قرار می‌گیرد: پاسخ فرهنگ غرب به پرسش معرفت‌شناسانه
- ۴) روشنگری ناظر به روش رویارویی با حقیقت و شناخت است و موانع شناخت حقیقت و راه وصول به آن را معرفی می‌کند: پاسخ فرهنگ غرب به پرسش معرفت‌شناسانه

آزمون درسی

۷۹۱ | به ترتیب هر یک از پرسش‌های زیر، مربوط به کدام دسته از پرسش‌های بنیادی هر فرهنگ است؟

- آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟
  - آیا جهان آفرینش به همین جهان مادی محدود می‌شود؟
  - آیا انسان موجودی مختار است یا مجبور؟
- (۱) هستی‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه
 (۲) معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه - هستی‌شناسانه
 (۳) هستی‌شناسانه - انسان‌شناسانه - معرفت‌شناسانه
 (۴) معرفت‌شناسانه - هستی‌شناسانه - انسان‌شناسانه

۷۹۲ | درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به ترتیب کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) جهان تکوینی، محصول زندگی انسان است و هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، متعلق به آن است.
 (ب) از دیدگاه قرآن، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی مهم و در تعامل با یکدیگرند.
 (ج) متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.
 (د) جهان فرهنگی، زندگی اجتماعی انسان را در برمی‌گیرد و ابعاد ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.
- (۱) ص - غ - غ - غ
 (۲) غ - ص - ص - غ
 (۳) ص - غ - غ - غ
 (۴) ص - غ - ص - غ

۷۹۳ | به ترتیب مصداق «الف»، «ب» و «ج» در جدول زیر کدام‌اند؟

بخش فردی جهان انسانی	(الف)
(ب)	محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها
(ج)	مستقل از خواست و اراده انسان

- (۱) جهان فرهنگی - جهان تکوینی - جهان انسانی
 (۲) جهان ذهنی - جهان فرهنگی - جهان تکوینی
 (۳) جهان ذهنی - جهان فردی - جهان تکوینی
 (۴) جهان فرهنگی - جهان فردی - جهان انسانی

۷۹۴ | مطابق نمودار زیر، کدام‌یک از دیدگاه‌های زیر، درست می‌باشد؟

- (۱) برای جامعه و فرهنگ، جایگاه ویژه‌ای قائل است و در عین حال، جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد.
 (۲) جهان تکوینی اهمیتی ندارد، بلکه ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
 (۳) ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
 (۴) طبق این دیدگاه، جهان تکوینی فرصت تعامل صحیح انسان با خودش و جهان هستی را فراهم می‌کند.

۷۹۵ | پاسخ پرسش‌های زیر را در کدام گزینه می‌توان یافت؟ (به ترتیب)

- کدام جهان، شیوه زندگی اجتماعی انسان را شکل می‌دهد؟
  - متفکران مسلمان، کدام جهان را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند؟
  - دیدگاهی که تفاوت علوم انسانی و علوم طبیعی را نادیده می‌گیرد، کدام جهان را مقدم یا مهم‌تر می‌داند؟
  - کدام جهان، به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها، باز می‌گردد؟
- (۱) جهان اجتماعی - جهان انسانی - جهان طبیعت - جهان تکوینی
 (۲) جهان فرهنگی - جهان تکوینی - جهان فوق طبیعت - جهان فردی
 (۳) جهان فردی - جهان انسانی - جهان فوق طبیعت - جهان انسانی
 (۴) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - جهان طبیعت - جهان ذهنی

۷۹۶ | از نگاه قرآن، رابطه و تعامل جهان‌های فرهنگی، ذهنی و تکوینی شامل همه موارد زیر می‌باشد، به جز.....

- (۱) از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود.
 (۲) نگاه قرآنی، فرصت تعامل صحیح انسان با خودش و جهان هستی را فراهم نموده و برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است.
 (۳) براساس این دیدگاه، جهان ذهنی مطابق حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
 (۴) این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌داند.

۷۹۷ | عبارتهای بیان‌شده در کدام گزینه به ترتیب درباره «جهان انسانی» نادرست و درباره «جهان تکوینی» درست می‌باشد؟

- (۱) تمامی پدیده‌های جهان هستی، محصول جهان انسانی هستند - هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به جهان تکوینی است.
 (۲) ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به بخش فردی جهان انسانی تعلق دارد - از نظر متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از این جهان است.
 (۳) بخش اجتماعی جهان انسانی، زندگی اجتماعی انسان‌ها را در برمی‌گیرد - این جهان به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌شود.
 (۴) جهان انسانی به دو بخش جهان اجتماعی و جهان فرهنگی تقسیم می‌شود - وجود جهان تکوینی، مستقل از خواست و اراده انسان است.

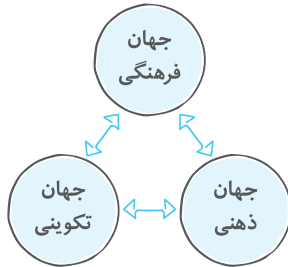

۷۹۸ | درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به ترتیب کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) وقتی فردی اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند و براساس اندیشه خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.
 (ب) متفکران مسلمان، جهان طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند.
 (ج) فرهنگ، محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست و شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.
 (د) گروهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند، جهان تکوینی را ماده خامی می‌دانند که جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) ص - غ - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - ص

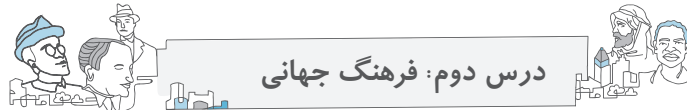
۷۹۹ | کدام یک از گزینه‌های زیر، نمایانگر نمودار مقابل در ارتباط با تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی است؟

- (۱) جهان تکوینی در این دیدگاه، اهمیتی ندارد و جهان ذهنی و فردی افراد، تابع فرهنگ آن‌ها می‌باشد.
 (۲) جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند و جهان ذهنی و تکوینی استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.
 (۳) جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود.
 (۴) جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است، در این دیدگاه ذهن افراد، هویتی طبیعی دارد.

۸۰۰ | پرسش‌های بنیادی یا همان عقاید اساسی که تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند، به سه دسته اصلی ..... ، ..... و ..... تقسیم می‌شوند و به مثابه ..... عمل می‌کنند.

- (۱) هستی‌شناسانه - ابزارشناسانه - معرفت‌شناسانه - هنجارها و ارزش‌های آن فرهنگ
 (۲) معرفت‌شناسانه - هستی‌شناسانه - انسان‌شناسانه - روح یا شالوده آن فرهنگ
 (۳) معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه - هستی‌شناسانه - هنجارها و ارزش‌های آن فرهنگ
 (۴) هستی‌شناسانه - روش‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - روح یا شالوده آن فرهنگ

درس دوم: فرهنگ جهانی

(داخل ۱۴۰۱)

۸۰۱ | به ترتیب، هر یک از عبارات‌ها و ارزش‌های زیر به کدام قسمت در جدول مربوط است؟

● ایجاد زمینه گسترش و تحقق عقاید جهان‌شمول

مشخصات و مصداق‌ها	ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی
بحران زیست‌محیطی	(ب)
(ج)	تعهد و مسئولیت
پیشگیری از تباه شدن منابع و امکانات بشر	(الف)

● عقلانیت

● عدالت

(۱) ب - الف - ج

(۲) ب - ج - الف

(۳) ج - ب - الف

(۴) الف - ب - ج

(خارج ۱۴۰۱)

۸۰۲ | به ترتیب، هر یک از عبارات‌ها و ارزش‌های زیر به کدام قسمت در جدول مربوط است؟

● ایجاد زمینه گسترش و تحقق ارزش‌های جهان‌شمول

مشخصات	ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی
(ج)	تعهد و مسئولیت
پاسخ به پرسش‌های متغیر بشر	(ب)
پیشگیری از تفرقه میان جوامع	(الف)

● عقلانیت

● عدالت

(۱) الف - ج - ب

(۲) ب - الف - ج

(۳) ج - الف - ب

(۴) ج - ب - الف

۸۰۳ | در کدام گزینه تعریف درست فرهنگ جهانی ذکر شده است؟

- (۱) اگر فرهنگی که عقاید و ارزش‌های مربوط به قوم و منطقه خاصی داشته باشد، نگاه سلطه‌جویانه به سایر اقوام و مناطق داشته باشد، فرهنگ جهانی می‌شود.
 (۲) فرهنگی که از مرزهای تاریخی و جغرافیایی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است.
 (۳) اگر فرهنگی که عقاید و ارزش‌هایش سعادتمند همه انسان‌ها را دنبال کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن گوید، فرهنگ جهانی می‌شود.
 (۴) فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است.

۸۰۴ | کدام گزینه جاهای خالی جدول زیر را به درستی پر می‌کند؟

هنجارها و رفتارهای ناهمسو با حق	(الف)
(ب)	فرهنگ حق
(ج)	سرمایه‌داری

(۱) الف: مدینه فاسقه/ ب: مطابق با معنویت انسان/ ج: نمونه‌ای از فرهنگ قدرت و ثروت

(۲) الف: مدینه فاسقه/ ب: مطابق نیازهای فطری/ ج: نمونه‌ای از فرهنگ سلطه و استکبار

(۳) الف: مدینه فاضله/ ب: مطابق نیازهای فطری/ ج: نمونه‌ای از فرهنگ سلطه و استکبار

(۴) الف: مدینه فاضله/ ب: مطابق با معنویت انسان/ ج: نمونه‌ای از فرهنگ قدرت و ثروت

۸۰۵ | کدام گزینه به مفهوم بیت زیر اشاره می‌کند؟

«تمیز رنگ و بوبر ما حرام است که ما پرورده یک نوبهاریم»

(۱) عقاید و ارزش‌های یک جامعه باید عام و جهان‌شمول باشد.

(۲) فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند.

(۳) عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشد.

(۴) فرهنگ‌های مختلف دارای عناصری هستند که برخی از آن‌ها تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند.

۸۰۶ | فرهنگ‌های مختلف گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی ..... ندارند. در طول زمان در سرزمینی واحد فرهنگ‌های ..... پدید می‌آیند و در

..... در ..... فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند.

(۱) یکسانی - گوناگونی - زمانی واحد - سرزمین‌های متعدد

(۲) مشابهی - متفاوتی - سرزمینی واحد - زمان‌های متعدد

(۳) گوناگونی - یکسانی - زمانی واحد - سرزمین‌های متعدد

(۴) یکسانی - مشابهی - سرزمین‌های متعدد - زمانی واحد

۸۰۷ | کدام گزینه به ترتیب در رابطه با فرهنگ حق و مدینه فاسقه فارابی نادرست و درست است؟

(۱) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد - جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق نیست اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق است.

(۲) فرهنگی که عقاید و ارزش‌های آن مطابق با حق است ولی هنجارها و رفتارهای آن مطابق با حق نیست - جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق نباشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق است.

(۳) فرهنگی که هنجارها و رفتارهای آن مطابق با حق ولی عقاید و ارزش‌های آن مطابق حق نیست - جامعه‌ای که هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نیست ولی عقاید و ارزش‌های آن حق باشد.

(۴) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد - جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق حق نیست.

۸۰۸ | هر یک از عبارات زیر به کدام یک از ویژگی‌های مطلوب فرهنگ جهانی ارتباط دارد؟

(الف) برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند.

(ب) وجود این ویژگی مانع قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر می‌شود.

(ج) نبود این ویژگی در یک فرهنگ، باعث می‌شود که فرهنگ نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد.

(د) فرهنگ باید بتواند براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود به پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد.

(۱) آزادی - حقیقت - عدالت - معنویت

(۲) عدالت - آزادی - حقیقت - عقلانیت سطح دوم

(۳) آزادی - عدالت - معنویت - عقلانیت سطح اول

(۴) آزادی - عدالت - حقیقت - عقلانیت سطح دوم

۸۰۹ | هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

● وجود این ویژگی در فرهنگ جهانی زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهانی شدن را فراهم آورد.

● برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند.

● نبودن این ویژگی به بحران‌های روحی و روانی جوامع منجر می‌شود.

● آدمی درباره مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آن‌ها پاسخ داده شود.

(۱) تعهد - عدالت - معنویت - معنویت

(۲) مسئولیت - آزادی - معنویت - معنویت

(۳) تعهد - معنویت - عدالت - عقلانیت

(۴) مسئولیت - آزادی - معنویت - معنویت

۸۱۰ | ظرف رشد و تحول موجودات طبیعی ..... است که .....

(۱) زمان - در عرصه آن، گونه‌های جانوری و حتی بدن و جهان ذهنی انسان‌ها نیز مراحل مختلفی را طی می‌کنند.

(۲) مکان - در پهنه آن گونه‌های جانوری در محدوده جغرافیایی خاصی پراکنده شد و به مکان جغرافیایی خود وابسته‌اند.

(۳) فرهنگ - حاصل آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست و از طریق تعلیم و تربیت منتقل می‌شود.

(۴) جهان اجتماعی - بر اساس عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان خود؛ یعنی روح و شالوده خود، متنوع‌اند.

۸۱۱ | کدام گزینه با عبارت «مورچگان از هزاران سال پیش مراحل مشابهی را در طول زندگی خود داشته‌اند» هم‌معناست؟

- (۱) گونه‌های جانوری در محدوده جغرافیایی خاصی پراکنده‌اند و به مکان جغرافیایی خود وابسته‌اند.
- (۲) برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی این‌گونه نیستند.
- (۳) بدن انسان در طول زمان از دوران جنینی تا تولد، جوانی و پیری، مراحل مشابهی را طی می‌کند.
- (۴) اعضای تمامی موجودات زنده مراحل زندگی یکسانی داشته و از تاریخ مشابهی برخوردارند.

۸۱۲ | چه تعداد از گزاره‌های زیر در خصوص فرهنگ جهانی نادرست است؟

- (الف) انسان در بخش بزرگ‌تری از سطح زمین نسبت به سایر گونه‌های جانوری، استقرار دارد؛ زیرا با فعالیت‌های فرهنگی خود و از طریق تصرفاتی که در طبیعت انجام می‌دهد، امکان سازگاری با شرایط مختلف جغرافیایی را پیدا می‌کند.
- (ب) فرهنگ‌های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارد. در طول زمان در یک سرزمین واحد، فرهنگ‌های متفاوتی، پدید می‌آید و در زمان واحد در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی به وجود می‌آیند.
- (ج) برخی از فرهنگ‌ها عمری کوتاه دارند و برخی مدتی طولانی دوام می‌آورند. برخی در مناطقی محدود شکل می‌گیرند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند ولی برخی دیگر گسترش فراوانی دارند.
- (د) برخی عناصر فرهنگی تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی این‌گونه نیستند. فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها بر می‌گردد. در حالی که روح و شالوده همه فرهنگ‌ها یکسان است.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۸۱۳ | فرهنگ جهانی چیست و چگونگی گسترش فرهنگ در مقایسه با عناصر آن در کدام گزینه شرح داده شده است؟

- (۱) فرهنگی است که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور کرده و در پهنه جهان گسترش می‌یابد - هر دوی آن‌ها گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارد.
- (۲) فرهنگی است که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند - صرفاً فرهنگ‌ها گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند.
- (۳) فرهنگی است که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند - هر دوی آن‌ها گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی متفاوتی ندارند.
- (۴) فرهنگی است که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور کرده و در پهنه جهان گسترش می‌یابد - صرفاً فرهنگ‌ها گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی متفاوتی ندارند.

۸۱۴ | علت هر یک از موارد زیر کدام است؟

«تنوع فرهنگ‌ها - پیدایش منطقه مرکزی و پیرامونی - پیدایش فرهنگ جهانی»

- (۱) تنوع عقاید و ارزش‌ها - نگاه سلطه‌جویانه به سایر جوامع - پیدایش عقاید و ارزش‌های یکسان
- (۲) تنوع شالوده فرهنگ‌ها - صهیونیسم - عبور فرهنگ از مرزهای جغرافیایی و قومی
- (۳) تنوع گستره جغرافیایی - فرهنگ سرمایه‌داری - عبور فرهنگ از مرزهای جغرافیایی و قومی
- (۴) تنوع تداوم تاریخی - مدینه فاسقه - پیدایش عقاید و ارزش‌های یکسان

۸۱۵ | کدام عبارات به فرهنگ جهانی اشاره می‌کنند؟

- (الف) فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا رفتار آن ناظر به قوم، منطقه و گروه خاصی است و نگاه سلطه‌جویانه نسبت به سایر جوامع دارد.
- (ب) فرهنگی است که تنها کانون ثروت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.
- (ج) فرهنگی است که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.
- (د) فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن ناظر به قوم و گروه خاصی نیست و سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از آرمان‌های مشترک سخن می‌گوید.

(۱) ج - د (۲) ب - ج (۳) د - الف (۴) الف - ب

۸۱۶ | علت «یکسان نبودن فرهنگ‌هایی که در زمان واحد در سرزمین‌های متعدد به وجود می‌آیند» در کدام گزینه بیان شده است؟

- (۱) انسان‌ها امکان سازگاری با شرایط مختلف جغرافیایی را پیدا می‌کنند.
- (۲) برخی از فرهنگ‌ها عمری کوتاه دارند و برخی مدتی طولانی دوام می‌آورند.
- (۳) جهان ذهنی و جهان فرهنگی بشر تاریخ متفاوتی دارد.
- (۴) فرهنگ‌های مختلف گستره جغرافیایی یکسانی ندارند.

۸۱۷ | در چه صورتی فرهنگ استکبار، جهانی می‌شود و پیامد جهانی شدن این نوع فرهنگ چیست؟

- (۱) در صورتی که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشد - تقسیم جهان به مناطق دوگانه مرکزی و پیرامونی
- (۲) در صورتی که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشد - شکل‌گیری مدینه فاسقه در جهان
- (۳) در صورتی که در مسیر رسیدن به عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی گام بردارد - تقسیم جهان به مناطق دوگانه مرکزی و پیرامونی
- (۴) در صورتی که در مسیر رسیدن به عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی گام بردارد - شکل‌گیری مدینه فاسقه در جهان

معلول	علت
جهانی شدن یک فرهنگ	(الف)
(ب)	تنوع روح و شالوده فرهنگ‌ها

۸۱۸ | کدام گزینه جدول روبه‌رو را به درستی کامل می‌کند؟

- ۱) ناظر بودن عقاید یک فرهنگ به قوم خاص و داشتن نگاه سلطه‌جویانه - جهانی شدن فرهنگ‌ها
  - ۲) گسترش فرهنگ حق در جامعه و همسو بودن هنجارها و رفتارها با آن - همسو بودن هنجارها با آن
  - ۳) دنبال کردن عقاید و آرمان‌های مشترک و سعادت همه انسان‌ها توسط فرهنگ - تقسیم جهان به مناطق دوگانه
  - ۴) عبور فرهنگ از مرزهای جغرافیایی و گسترش آن در پهنه جهان - تنوع فرهنگ‌ها
- ۸۱۹ | صهیونیسم ..... و ..... دیگران را در خدمت خود، به کار می‌گیرد.

- ۱) آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند - با دنبال کردن عقاید مشترک انسانی
- ۲) کانون ثروت را مورد توجه قرار می‌دهد - با در دست گرفتن قدرت و ثروت بین‌المللی
- ۳) از جمله فرهنگ‌هایی است که نگاه سلطه‌جویانه دارد - با توجه به عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول خود
- ۴) دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند - با رویکرد دنیوی و این‌جهانی خود

۸۲۰ | کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- ۱) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا رفتار آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند.
- ۲) صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این‌جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.
- ۳) سرمایه‌داری تنها کانون ثروت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.
- ۴) فرهنگی که تسلط یک قوم و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ استکبار است.

۸۲۱ | فرهنگ سلطه یا استکبار چیست؟

- ۱) فرهنگی است که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در پهنه جهان گسترش می‌یابد.
- ۲) فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن ناظر به قوم و منطقه خاصی است.
- ۳) فرهنگی است که دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.
- ۴) فرهنگی است که عقاید آن حق ولی هنجارها و رفتارهای اعضای آن، باطل است.

۸۲۲ | کدام فرهنگ از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید و ویژگی این فرهنگ چیست؟

- ۱) فرهنگی که ناظر به قوم خاصی نیست - جهان را به مناطق دوگانه تقسیم می‌کند.
- ۲) فرهنگی که تسلط یک قوم بر دیگران را به دنبال می‌آورد - در سطح عقاید و هنجارها ناسازگار نیست.
- ۳) فرهنگی که هنجارهای آن، مطابق ارزش‌هایش است - مطابق با نیازهای فطری آدمیان است.
- ۴) فرهنگی که سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند - با فرهنگ‌های قومی، قبیله‌ای منافات دارد.

۸۲۳ | هر یک از عبارات زیر به کدام مفهوم جامعه‌شناختی اشاره دارد؟

- الف) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن مطابق نیازهای فطری است.   ب) عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی   ج) مانع دوقطبی شدن جهان
- ۱) فرهنگ حق - عقاید عام - قسط   ۲) فرهنگ جاهلی - عقاید عام - عدالت
- ۳) فرهنگ حق - عقاید جهان‌شمول - حریت   ۴) فرهنگ جاهلی - عقاید جهان‌شمول - آزادی

۸۲۴ | درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه مشخص شده است؟

- الف) فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه ضاله می‌نامد.
- ب) عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشد که از آن‌ها به عقاید و ارزش‌های عام و جهان‌شمول یاد می‌شود.
- ج) فرهنگ‌هایی که به معنویت اعتقادی نداشته باشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند.
- د) فرهنگ‌های جبرگرا منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند و قدرت مقاومت را از انسان‌ها می‌گیرند.

- ۱) غ - ص - غ - غ   ۲) غ - ص - غ - ص   ۳) غ - غ - ص - ص   ۴) ص - غ - ص - غ

۸۲۵ | فرهنگ حق و فرهنگ مدینه فاسقه چه تفاوتی دارند؟

- ۱) در فرهنگ حق هنجارها و رفتارها همسو با عقاید و ارزش‌های آن و مطابق نیازهای فطری است در حالی که در فرهنگ مدینه فاسقه عقاید و ارزش‌ها حق‌اند ولی هنجارها و رفتارها با آن موافق نیستند.
- ۲) در فرهنگ مدینه فاسقه عقاید و ارزش‌ها، هنجارها و رفتارها، باطل‌اند در حالی که فرهنگ حق، فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن تنها مطابق نیازهای مادی آدمیان است.
- ۳) در فرهنگ حق، هنجارها و رفتارها همسو با عقاید و ارزش‌های آن است و مطابق نیازهای فطری است در صورتی که در فرهنگ مدینه فاسقه عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارها، باطل‌اند.
- ۴) در فرهنگ مدینه فاسقه عقاید و ارزش‌ها حق‌اند ولی هنجارها و رفتارها با آن موافق نیستند در صورتی که فرهنگ حق، فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن تنها مطابق نیازهای مادی آدمیان است.

۸۲۶ | هر یک از عبارات زیر به کدام ویژگی فرهنگ جهانی اشاره می‌کند؟

«ارائه معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌ها - مانع بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر - گرفتاری به بحران‌های روحی و روانی»

(۱) حقیقت - عدالت و قسط - حقیقت (۲) معنویت - حریت و آزادی - حقیقت (۳) معنویت - حریت و آزادی - معنویت (۴) حقیقت - عدالت و قسط - معنویت

۸۲۷ | کدام یک از عبارات زیر درباره «ویژگی‌های فرهنگ جهانی» نادرست است؟

(۱) برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر انسان را فراهم می‌کنند؛ فرهنگ جهانی باید انسان را از این قید و بندها رها کند **بسمه** حریت

(۲) فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی است و از نیازهای ابدی و معنوی انسان چشم‌پوشی می‌کند در صورتی که در مسیر جهانی شدن گام بردارد، بشر را به بحران روحی گرفتار می‌کند **بسمه** معنویت

(۳) فرهنگ‌هایی که فاقد این ویژگی باشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و از ارزش‌های خود دفاع کنند **بسمه** حقیقت

(۴) فرهنگ جهانی باید بتواند بر اساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود به سازماندهی و مدیریت لازم برای پاسخگویی به نیازهای متغیر مبادرت کند **بسمه** تعهد و مسئولیت

۸۲۸ | کدام گزینه به ترتیب به ویژگی «عدالت و قسط»، «تعهد و مسئولیت» و «حریت و آزادی» از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی اشاره می‌کند؟

(۱) مانع قطبی شدن جهان - انکار نقش انسان در تعیین سرنوشتشان - تبدیل انسان به موجودی منفعل

(۲) مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها - ایجاد زمینه برای گسترش فرهنگ - رهایی از قید و بندها

(۳) مانع تفرقه بین جوامع - مانع نفوذ سلطه‌گران - مانع تباه شدن امکانات بشر

(۴) مانع گرفتاری به بحران‌های روحی - سلب قدرت مقاومت از انسان - سنجش عقاید و ارزش‌ها

۸۲۹ | کدام یک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

(۱) فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی است و نیازهای ابدی و معنوی انسان چشم‌پوشی می‌کند، در صورتی که گام در مسیر جهانی شدن بگذارد، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.

(۲) همه قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر انسان را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید حریت و آزادی انسان از این قید و بندها را تأمین کند.

(۳) فرهنگ جهانی برای رسیدن به آرمان‌های جهانی خود باید بتواند بر اساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود یک جامعه جهانی را تعریف نماید و مسیر حرکت به سوی آن جامعه را ترسیم کند.

(۴) فرهنگ جهانی ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد؛ اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توان دفاع از هویت خود را از دست می‌دهد.

۸۳۰ | کدام گزینه به روند صحیحی اشاره می‌کند؟

(۱) انکار نقش انسان در تعیین سرنوشتش توسط فرهنگ‌های جبرگرا **بسمه** ایجاد زمینه نفوذ بیگانگان **بسمه** سلب قدرت مقاومت انسان

(۲) سلب قدرت مقاومت انسان **بسمه** تبدیل انسان به موجودی منفعل **بسمه** انکار نقش انسان در تعیین سرنوشتش توسط فرهنگ‌های جبرگرا

(۳) ایجاد زمینه نفوذ بیگانگان **بسمه** سلب قدرت مقاومت انسان **بسمه** تبدیل انسان به موجودی منفعل

(۴) انکار نقش انسان در تعیین سرنوشتش توسط فرهنگ‌های جبرگرا **بسمه** سلب قدرت مقاومت انسان **بسمه** ایجاد زمینه نفوذ بیگانگان

۸۳۱ | کدام فرهنگ جهان را به مناطق دوگانه تقسیم می‌کند؟

(۱) فرهنگی که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید و ناظر به نوع بشر است.

(۲) فرهنگی که هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد.

(۳) فرهنگی که عقاید و رفتار آن ناظر به گروهی خاص است.

(۴) فرهنگی که عقاید و ارزش‌های آن موافق با حق نباشد.

۸۳۲ | موارد زیر به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

«به خدمت گرفتن منطقه پیرامونی توسط منطقه مرکزی» و «ایجاد امکان سازگاری با شرایط مختلف جغرافیایی از طریق فعالیت‌های انسانی»

(۱) مدینه فاسقه - نگاه معنوی به طبیعت

(۲) فرهنگ سرمایه‌داری - گوناگونی تاریخی فرهنگ‌ها

(۳) فرهنگ صهیونیسم - نگاه دنیوی جهان متجدد به طبیعت

(۴) مدینه فاسقه - تناسب هویت‌های فردی و طبیعی

۸۳۳ | رویکرد اصلی فرهنگ بین‌المللی صهیونیسم چیست؟

(۱) آرمان‌هایش متوجه نژادی خاص است و دیگران را با رویکرد مادی در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.

(۲) ارزش‌هایش در جهت تکامل بشر غربی بوده و در پی ایجاد جامعه مطلوب جهانی است.

(۳) ارزش‌هایش ناظر به منطقه‌ای خاص بوده و نگاه سلطه‌جویانه نسبت به اقوام دیگر ندارد.

(۴) آرمان‌ها و ارزش‌هایش متوجه جامعه جهانی است و رویکرد جهان معنوی را دنبال می‌کند.

۸۳۴ | هر یک از عبارات «فرهنگی است که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید - فرهنگی است که دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند -

فرهنگی است که آرمان‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این‌جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد - فرهنگی

است که کانون قدرت و ثروت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.» با کدام گزینه در ارتباط است؟

(۱) فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ سلطه - فرهنگ جهانی - فرهنگ سرمایه‌داری (۲) فرهنگ جهانی - فرهنگ سلطه - فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ سرمایه‌داری

(۳) فرهنگ سرمایه‌داری - فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ سلطه - فرهنگ جهانی (۴) فرهنگ سلطه - فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ جهانی - فرهنگ سرمایه‌داری

۸۳۵ | کدام یک از گزینه‌های زیر مدینه فاسقه فارابی را نشان می‌دهد؟

(۱) جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد.

(۲) جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد و هنجارها و رفتارهای آن نیز موافق با حق باشد.

(۳) جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق نباشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق باشد.

(۴) جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق نباشد و هنجارها و رفتارهای آن نیز موافق حق نباشد.

۸۳۶ | فرهنگی شایستگی حرکت به سوی یک فرهنگ واحد جهانی را دارد که:

(۱) عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های آن مطابق با فطرت باشد - بتواند کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار دهد.

(۲) بتواند کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار دهد - عقاید و آرمان‌ها و رفتارهای آن ناظر به قوم و منطقه و گروهی خاص باشد.

(۳) عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های آن موافق با فطرت باشد - هنجارها و رفتارهای خود را بر اساس عقاید و آرمان‌های خویش سازمان دهد.

(۴) عقاید، ارزش‌ها و یا رفتار آن ناظر به قوم، منطقه یا گروهی خاص است - هنجارها و رفتارهای خود را بر اساس عقاید و آرمان‌های خویش سازمان دهد.

۸۳۷ | کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب در ارتباط با فرهنگ سلطه صحیح است ولی در رابطه با فرهنگ واحد جهانی صحیح نیست؟

(۱) فرهنگ سرمایه‌داری با عبور از مرزهای جغرافیایی جهان را به مناطق دوگانه تقسیم می‌کند و ناظر به نوع بشر است - تسلط گروهی خاص را بر دیگران

به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

(۲) صهیونیسم بین‌الملل ارزش‌ها و عقاید خود را ناظر به قوم و منطقه خاصی می‌داند و نگاه سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارد - عقاید، ارزش‌ها،

هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری می‌باشد.

(۳) فرهنگ سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد - سعادت همه

انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

(۴) صهیونیسم بین‌الملل آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این‌جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد -

عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های آن موافق با فطرت آدمیان است و تسلط جامعه خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد.

۸۳۸ | کدام یک از گزینه‌های زیر به «ویژگی حقیقت» از ارزش‌هایی که یک فرهنگ مطلوب جهانی باید از آن‌ها برخوردار باشد، اشاره دارد؟

(۱) به پرسش‌های بنیادین درباره مرگ و زندگی انسان‌ها پاسخ می‌دهد و مانع از بروز بحران‌های روحی و روانی می‌شود.

(۲) معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف می‌باشد و در نتیجه می‌تواند از درستی ارزش‌ها و عقاید خود دفاع کند.

(۳) یک فرهنگ را در برابر فرهنگ‌های رقیب مقاوم می‌سازد و زمینه گسترش فرهنگ را فراهم می‌کند.

(۴) مانع پایداری شدن حقوق انسان‌ها و دوقطبی شدن جهان و استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر می‌شود.

۸۳۹ | به ترتیب هر یک از موارد زیر نتیجه فقدان کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی است؟

● بحران‌های روحی و روانی انسان ● دوقطبی شدن جهان ● نفوذ فرهنگ بیگانگان ● عدم توانایی در دفاع از ارزش‌ها

(۱) معنویت - تعهد - حقیقت - تعهد

(۲) معنویت - قسط - آزادی - مسئولیت

(۳) حریت - عقلانیت - آزادی - مسئولیت

(۴) حریت - عقلانیت - تعهد - حقیقت

۸۴۰ | ویژگی حقیقت چه نتیجه‌ای را در ارتباط با فرهنگ به بار می‌آورد؟

(۱) یک فرهنگ را در برابر فرهنگ‌های رقیب مقاوم می‌سازد و زمینه گسترش فرهنگ را فراهم می‌کند.

(۲) به پرسش‌های بنیادین درباره مرگ و زندگی انسان‌ها پاسخ می‌دهد و مانع از بروز بحران‌های روحی و روانی می‌شود.

(۳) مانع پایداری شدن حقوق انسان‌ها، دوقطبی شدن جهان و استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر می‌شود.

(۴) معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف به دست می‌دهد و در نتیجه می‌توان از حقانیت ارزش‌ها و عقاید خود دفاع کرد.

۸۴۱ | هر یک از عبارات «زمینه گسترش فرهنگ را فراهم می‌کنند - توانایی پاسخ به پرسش‌های بنیادین درباره مرگ و زندگی - ارزشی است که همواره در کنار

ارزش‌های دیگر معنای خود را پیدا می‌کند - معیار و میزانی برای سنجش عقاید»، با کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ جهانی مرتبط است؟

(۱) معنویت - مسئولیت و تعهد - حقیقت - حریت و آزادی

(۲) مسئولیت و تعهد - معنویت - حریت و آزادی - حقیقت

(۳) حریت و آزادی - حقیقت - مسئولیت و تعهد - معنویت

(۴) حقیقت - حریت و آزادی - معنویت - مسئولیت و تعهد

۸۴۲ | هر یک از عبارات زیر، به ترتیب نتیجه چیست؟

«آزادی همواره در کنار ارزش‌های دیگر معنای خود را پیدا می‌کند.»، «فرهنگی که فاقد توانایی دفاع از ارزش‌ها و حقانیت آن‌ها است» و «گرفتار شدن

انسانیت به بحران‌های روحی و روانی»

(۱) آزادی همواره آزادی از یک امر برای رسیدن به امر دیگری است - قائل نبودن به یک حقیقت و محروم بودن از عقلانیت نوع اول - فقدان ویژگی معنویت

(۲) آزادی همواره آزادی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است - قائل نبودن به یک حقیقت - فقدان آزادی و فراهم کردن زمینه ظلم

(۳) معنای راستین آزادی، آزادی از قید و بندهایی است که مانع رسیدن آدمی به حقیقت و حقوق انسانی او می‌شوند - محروم بودن از عقلانیت نوع دوم - بسط و گسترش سکولاریسم

(۴) معنای راستین آزادی، آزادی از قید و بندهایی است که مانع رسیدن آدمی به حقیقت و حقوق انسانی او می‌شوند - قائل نبودن به یک حقیقت و محروم بودن از عقلانیت نوع اول - بسط و گسترش دنیاگرایی

۸۴۳ | به ترتیب کدام فرهنگ‌ها ظرفیت جهانی شدن را ندارند و «مقاومت در برابر فرهنگ‌های رقیب» نتیجه برخورداری از کدام ارزش است؟

(۱) فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی نیست - حقیقت

(۲) فرهنگ‌هایی که نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارند - مسئولیت و تعهد

(۳) فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی نیست - مسئولیت و تعهد

(۴) فرهنگ‌هایی که نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارند - حقیقت

(+ درس ۱ یازدهم)

۸۴۴ | روح و شالوده هر فرهنگ چیست و اساس تنوع فرهنگ‌ها کدام عامل است؟

(۱) عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان - عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان

(۲) قلمرو تاریخی و جغرافیایی آن - عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان

(۳) قلمرو تاریخی و جغرافیایی آن - افرادی که در پرتو آن فرهنگ زندگی می‌کنند.

(۴) عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان - افرادی که در پرتو آن فرهنگ زندگی می‌کنند.

۸۴۵ | کدام گزینه در ارتباط با ویژگی‌های «تعهد»، «قسط» و «حریت» در فرهنگ مطلوب جهانی صحیح است؟ (به ترتیب)

(۱) مقاوم ساختن یک فرهنگ در برابر فرهنگ‌های رقیب - مقاوم ساختن یک فرهنگ در برابر فرهنگ‌های رقیب - فراهم کردن زمینه گسترش فرهنگ

(۲) مقاوم ساختن یک فرهنگ در برابر فرهنگ‌های رقیب - مانع استضعاف ظالمانه برخی از برخی دیگر - پیدا کردن معنای راستین خود در کنار ارزش‌های حقیقت، معنویت و عدالت

(۳) مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها - توان دفاع از حقانیت ارزش‌ها و عقاید خود - پیدا کردن معنای راستین خود در کنار ارزش‌های حقیقت، معنویت و عدالت

(۴) مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها - توان دفاع از حقانیت ارزش‌ها و عقاید خود - فراهم کردن زمینه گسترش فرهنگ

۸۴۶ | هر یک از عبارات زیر، به کدام فرهنگ‌ها یا آرمان‌ها اشاره دارد؟ (به ترتیب)

● آرمان‌ها یا ارزش‌هایی که می‌خواهد دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی بکشاند.

● فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد.

● آرمان‌ها یا ارزش‌های آن، با رویکرد دنیوی، دیگران را در خدمت به نژاد خاصی به کار می‌گیرد.

● فرهنگی که کانون ثروت و قدرت را برای به خدمت گرفتن کشورهای دیگر، مورد توجه قرار می‌دهد.

(۱) فرهنگ سلطه - فرهنگ استکبار - فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ سرمایه‌داری

(۲) فرهنگ سرمایه‌داری - فرهنگ صهیونیسم - ارزش‌های فرهنگ سلطه - فرهنگ سرمایه‌داری

(۳) فرهنگ استکبار - فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ استکبار - فرهنگ صهیونیسم

(۴) فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ استکبار - فرهنگ سرمایه‌داری - فرهنگ صهیونیسم

۸۴۷ | درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات زیر را به ترتیب کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قومی خاص نیست، می‌تواند از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن گوید.

(ب) فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است.

(ج) فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق نباشد، اما هنجارهای آن همسو یا حق باشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

(د) فرهنگ‌های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی دارند و در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های یکسانی پدید می‌آیند.

(۱) ص - غ - ص - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۸۴۸ | هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب با کدام گزینه ارتباط پیدا می‌کند؟

● با وجود این ارزش جهان شمول، می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد.

● فرهنگ جهانی باید چنین روحیه‌ای را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید جهان شمول را فراهم آورد.

● هر فرهنگ با وجود آن می‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد تا از حقانیت آن ارزش‌ها دفاع کند.

● وجود چنین ارزش جهان شمولی باعث پیشگیری از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر می‌شود.

(۱) آزادی - معنویت - تعهد و مسئولیت - عقلانیت

(۲) عدالت - تعهد و مسئولیت - حقیقت - عدالت

(۳) عقلانیت - معنویت - تعهد و مسئولیت - حقیقت

(۴) آزادی - تعهد و مسئولیت - عقلانیت - آزادی

۸۴۹ | اگر فرهنگ جهانی، از ..... برخوردار نباشد و صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان باشد، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد و

اگر فرهنگی، فاقد ویژگی ..... باشد، نمی‌تواند به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد و سرانجام یک فرهنگ مطلوب باید دارای

ویژگی ..... باشد تا بتواند برخی قید و بندها را که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شود، از بین ببرد.

(۱) تعهد و مسئولیت - عقلانیت - حقیقت

(۲) عقلانیت - عدالت - معنویت

(۳) معنویت - عقلانیت - آزادی

(۴) معنویت - عدالت - معنویت

۸۵۰ | تعریف بیان‌شده در کدام گزینه با مفهوم مورد نظر تناسب ندارد؟

(۱) فرهنگ استکبار: فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام و جوامع را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

(۲) عقلانیت فرهنگ جهانی: فرهنگ جهانی باید علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف، توانایی پاسخ‌گویی به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر را داشته باشد.

(۳) جهان فرهنگی: بخش اجتماعی جهان انسانی را در برمی‌گیرد و شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها می‌باشد.

(۴) فرهنگ جبرگرا: نقش انسان‌ها را در تعیین سرنوشتشان انکار می‌کند، ولی قدرت مقاومت را از آن‌ها نمی‌گیرند، بلکه آن‌ها را به موجوداتی فعال تبدیل می‌کند.

۸۵۱ | به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر، بیانگر کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی می‌باشد؟

● باید علاوه بر پرسش‌های بنیادین، توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر را داشته باشد.

● با این ویژگی، می‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف را داشته باشد.

● باید این ویژگی را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.

● فرهنگ‌هایی که نتوانند چنین ویژگی‌ای را داشته باشند، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

(۱) عقلانیت - حقیقت - عدالت - آزادی

(۲) تعهد و مسئولیت - عدالت - معنویت - عدالت

(۳) تعهد و مسئولیت - عدالت - آزادی - معنویت

(۴) عقلانیت - حقیقت - تعهد و مسئولیت - حقیقت

۸۵۲ | ارزش جهان شمول ..... است که می‌تواند از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کند. در مقابل ارزش ..... است که برخی

فرهنگ‌ها با قید و بندها نشان مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند. فرهنگ جهانی باید با .....، از قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه

برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر جلوگیری کند و فرهنگ جهانی باید از ..... برخوردار باشد تا مانع گرفتار شدن انسان‌ها به بحران‌های روحی و روانی گردد.

(۱) تعهد و مسئولیت - حقیقت - آزادی - معنویت

(۲) عدالت - آزادی - عدالت - معنویت

(۳) حقیقت - عقلانیت - عدالت - آزادی

(۴) عقلانیت - عدالت - تعهد و مسئولیت - آزادی

۸۵۳ | در کدام یک از گزینه‌های زیر عبارتهای بیان‌شده، با هم تناسب ندارند؟

(۱) فرهنگ استکبار: فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد.

(۲) فرهنگ صهیونیسم: فرهنگی که کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.

(۳) فرهنگ جهانی: فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد.

(۴) فرهنگ سلطه: فرهنگی که دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

۸۵۴ | فرهنگ جهانی مطلوب، باید دارای سطوحی از عقلانیت باشد؛ یعنی .....

(۱) باید روحیه‌ای در انسان ایجاد کند که زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.

(۲) بتواند براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، زمینه نفوذ و حمایت سلطه‌گران را فراهم سازد.

(۳) بتواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته و از حقانیت عقاید خود دفاع کند.

(۴) علاوه بر پرسش‌های بنیادین انسان، توانایی پاسخ به پرسش‌های متفاوت و متغیر او را داشته باشد.

۷۳۵ هر چه با عمل و اندیشه انسان پدید می‌آید مربوط به جهان انسانی است. جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود و هر فرد بر اساس عقاید و ارزش‌های خود مسائل روزمره زندگی خود را تفسیر می‌کند. جهان تکوینی پیش از انسان وجود داشته است.

۷۳۶ جهان ذهنی فردی افراد تابع فرهنگ جامعه است. ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. **۷۳۷** مجموعه‌های بزرگ و مهم که شامل پدیده‌های متفاوت پیرامون ما می‌شوند به دلیل اهمیتشان جهان نامیده می‌شوند. هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید به جهان انسانی تعلق دارد. جهان انسانی به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شوند.

نکته جهان فردی = جهان ذهنی / جهان اجتماعی = جهان فرهنگی

۷۳۸ بخش فردی جهان انسانی نشانگر این است که هر کدام از ما خصوصیات و خلیقات و دانسته‌های ویژه‌ای داریم و جمله صورت سؤال نشان‌دهنده همین موضوع است.

۷۳۹ بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسان تناسب و هماهنگی وجود دارد.

(جهان فرهنگی که فب همون جهان اجتماعی!!!)

۷۴۰ در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌ها است و نه برعکس.

۷۴۱ متفکران اسلامی جهان تکوینی را به ۲ بخش طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند. متفکران غربی با محدود کردن جهان تکوینی به جهان طبیعت از ۳ جهان طبیعت، ذهن و فرهنگ سخن می‌گویند.

۷۴۲ اغلال و سلاسل در قرآن زنجیره‌هایی‌اند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشد.

● قرآن جهان فردی را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

● از نگاه قرآن جهان تکوینی محدود به طبیعت نیست و جهان فرهنگی، ذهنی و تکوینی مهم و در تعامل با یکدیگرند.

۷۴۳ این جمله به تعامل و رابطه بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی اشاره می‌کند و در نتیجه رابطه علت و معلولی با تناسب و هماهنگی بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی دارد.

۷۴۴ وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند و به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

● دیدگاه اول **۷۴۵** جهان افراد و فرهنگ نیز هویتی مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

● دیدگاه دوم **۷۴۶** جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

● دیدگاه سوم **۷۴۷** قرآن کریم جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

۷۲۷ جهان غرب هویت خود را بر اساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است، جوامع دیگری که به تبعیت از غرب رویکرد سکولار و دنیوی دارند نیز هویت سرمایه‌داری پیدا می‌کنند.

۷۲۸ انواع تحریم‌های اقتصادی و نفتی و مالی بر علیه کشور اجرا شده تا اولاً درآمد نفتی کشور را محدود کنند ثانیاً از انتقال آن به کشور ممانعت کنند.

۷۲۹ اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است؛ زیرا افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است.

۷۳۰ هویت هر جهان اجتماعی، براساس فرهنگ (عقاید و ارزش‌های کلان) آن شکل می‌گیرد و به همین دلیل از آن به «هویت فرهنگی» تعبیر می‌شود.

گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد. کاهش جمعیت می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.

۷۳۱ ● به آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، کنش اقتصادی می‌گویند.

● اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

● تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است.

● هدف اسلام، تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمه تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است.

● اقتصاد، روزنه ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع به شمار می‌رود.

۷۳۲ **بررسی عبارات نادرست:**

الف) اقتصاد شکننده، درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند و باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای (نه قوی و غیرشکننده) می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است.

د) برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب که از سوی اقتصاد (نه سیاست‌های جمعیتی) را اساس همه چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد (نه جمعیت) می‌دانند.

۷۳۳ در گزینه (۳)، قسمت اول درست است زیرا تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای را ایجاد می‌کند که به طور مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است ولی این وضعیت می‌تواند در کوتاه مدت (نه بلندمدت)، احساس رفاه بیشتری را آن‌ها با نوسانات زیاد (نه بدون نوسانات)، برای مردم به ارمغان آورد.

۷۳۴ ● جهان اجتماعی برخلاف جهان طبیعی و جهان نفسانی انسان‌ها با فرهنگ و آگاهی مشترک آدمیان شکل می‌گیرد.

● با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفت که به طور رسمی گسست خود را از دین اعلام کردند. این دولت‌ها برخلاف «حکومت‌های گذشته» خود را با

هویتی دینی و معنوی نمی‌شناختند؛ پس حکومت‌های قبل از انقلاب فرانسه هویت دینی و معنوی داشته‌اند. نه سیاسی، تاریخی و جغرافیایی.

● روشنگری با رویکرد دنیوی، هنگامی که با «شناخت عقلی» همراه باشد، به دلیل این‌که مرجعیت وحی را نمی‌پذیرد، به دئیسم ختم می‌شود.

ج) گروهی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و جهان فرهنگی از سه جهان سخن می‌گویند.

الف) فرهنگ شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.

ب) از منظر قرآن هرگاه انسان اخلاقی الهی داشته باشد و جامعه نیز از فرهنگی توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید.

ج) گروهی از افراد جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهد.

د) خجالتی بودن: جهان ذهنی یا فردی / تعامل با دیگران: جهان اجتماعی یا فرهنگی / رفتن نزد یک روان‌شناس: جهان اجتماعی یا فرهنگی

بررسی عبارات نادرست:

ب) ... از سه جهان طبیعت، ذهن و فرهنگ سخن می‌گویند.

د) ... بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

الف) فردی که از ترس از ارتفاع رنج می‌برد - جهان ذهنی یا فردی / ب) مجرمی که تجربه زندانی شدن دارد - جهان فردی یا ذهنی / ج) افراد معترضی که در خیابان راهپیمایی می‌کنند - جهان فرهنگی یا اجتماعی

احساس دل‌تنگی - جهان ذهنی یا فردی / نوشتن نامه برای دیگران - جهان اجتماعی یا فرهنگی

شکل مذکور به ارتباط و تأثیر متقابل دو جهان ذهنی (فردی) و فرهنگی (اجتماعی) اشاره می‌کند. گزینه (۱) به قلمرو دو جهان فردی و اجتماعی می‌پردازد.

در گزینه (۳) جهان عینی همان جهان طبیعی است (پس به دو تا جهان اشاره نکرده). در گزینه (۴) به تأثیر متقابل جهان فردی و اجتماعی اشاره شده است اما قرآن کریم بر مسئولیت فرد در مقابل فرهنگ و جامعه تأکید دارد (نه بر عکس!) باز منظر توضیحی؟! گزینه (۲) درست‌تر است!

وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود به سر می‌برد ولی هنگامی که اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست - درست - نادرست (۲) نادرست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - درست (۴) درست - نادرست - درست

بی‌نظمی و گم‌کردن وسایل - جهان انسانی - خلیقات فردی - جهان ذهنی - ابعاد اخلاقی

صحبت کردن والدین با کودک - جهان انسانی - جهان اجتماعی

تنبیه کودک توسط والدین - جهان اجتماعی - جهان انسانی - هویت فرهنگی جهان انسانی

دیدگاه چهارم - جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهد.

جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است، از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند و بدین ترتیب جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

پرسش‌های بنیادین به سه دسته اصلی تقسیم می‌شوند:
۱ هستی‌شناسانه ۲ انسان‌شناسانه ۳ معرفت‌شناسانه. پرسش مذکور در گزینه (۴) از پرسش‌های اساسی هر فرهنگ نیست.

انسان موجودی مختار است - انسان‌شناسانه / حقایق را به وسیله عقل و وحی می‌توان شناخت - معرفت‌شناسانه / آدمی در قبال فرهنگی که به او منتقل می‌شود، فعال و تأثیرگذار است - انسان‌شناسانه

هر فرهنگی در عمیق‌ترین لایه‌های خود (عقاید و ارزش‌ها) به بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر پاسخ می‌دهد. این پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ از انسان و جهان را می‌سازند و به مثابه روح یا شالوده فرهنگ عمل می‌کنند.

پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ از انسان و جهان را می‌سازد و به مثابه روح یا شالوده فرهنگ عمل می‌کنند. پرسش‌های بنیادی به سه دسته اصلی تقسیم می‌شوند:

۱ هستی‌شناسانه ۲ انسان‌شناسانه ۳ معرفت‌شناسانه
پاسخ‌های متفاوت به این پرسش‌های اساسی، جهان‌های فرهنگی مختلفی پدید می‌آورد.

فرهنگ، محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است. بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد؛ هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد

و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع عقیده و اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است. پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های اساسی (شامل پرسش‌های هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه) جهان‌های فرهنگی یا اجتماعی مختلفی پدید می‌آورد.

هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد.

باهوش و جوان - جهان فردی یا ذهنی / ایرانی و کشاورز - جهان اجتماعی یا فرهنگی

الف: جهان اجتماعی یا فرهنگی / ب: جهان انسانی
بررسی گزینه‌ها:

(۱) جهان اجتماعی - جهان ذهنی (۲) جهان انسانی - جهان ذهنی
(۳) جهان اجتماعی - جهان انسانی (۴) جهان اجتماعی - جهان ذهنی

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست - درست - درست (۲) درست - نادرست - درست
(۳) درست - درست - نادرست (۴) درست - نادرست - نادرست

بررسی عبارات نادرست:

الف) پدیده‌های اطراف ما در منظومه‌های بزرگ و مهمی دسته‌بندی می‌شوند که به دلیل اهمیت این منظومه‌ها از آن‌ها به «جهان‌ها» تعبیر می‌شود.

۴-۷۷۵ بخش اجتماعی جهان انسانی هویتی فرهنگی دارد. به همین دلیل جهان اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند. فرهنگ شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و حاصل آگاهی و عمل مشترک میان آدمیان است. بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها برمی‌گردد و ابعاد اخلاقی و ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. از بخش جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند و بدین ترتیب جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

۲-۷۷۸ مطابق شکل از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند و بدین ترتیب جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

۱-۷۷۹ اندیشه درباره مسئله‌ای خاص و بیان اندیشه به صورت گفتار و نوشتار و رفتار به معنای این است که فرد در محدوده جهان فردی و ذهنی خود زندگی می‌کند و به جهان اجتماعی و فرهنگی قدم می‌گذارد.

۴-۷۸۰ تفسیر مسائل روزمره زندگی فرد بر اساس عقاید و ارزش‌ها می‌باشد و بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات روانی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع اخلاقی نیز جایای فرهنگی متناسب با خود است.

۲-۷۸۲ تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان نمی‌باشند و جهان انسانی اعم از این‌که فردی یا اجتماعی باشد در برابر جهان تکوینی قرار دارد. برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند و جهان انسانی را در مقابل جهان طبیعت قرار می‌دهند و با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و فرهنگی از سه جهان سخن می‌گویند. جهان اول: جهان طبیعت - جهان دوم: جهان ذهن - جهان سوم: جهان فرهنگ

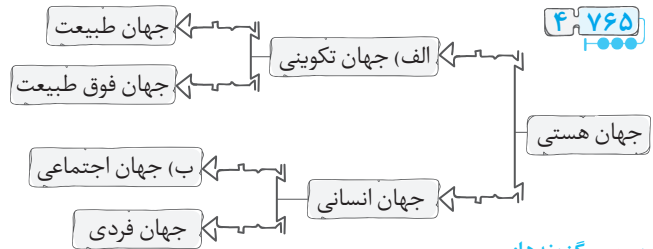
۳-۷۸۴ جهان انسانی محصول زندگی انسان است و اعم از آن‌که فردی یا اجتماعی باشد جهان فردی در برابر جهان فرهنگی قرار دارد. متفکران مسلمان جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند و آن را مستقل از خواست و اعتبار انسان می‌دانند.

۳-۷۸۵ گروهی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند معتقدند که این جهان مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی است و بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی قائل نیستند.

۲-۷۸۶ جهان ذهنی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند و جهان تکوینی و طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان قرار می‌گیرد.

۱-۷۸۷ جهان عینی مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد. نزد متفکران مسلمان جهان طبیعت بخشی از جهان عینی و تکوینی است و گروهی که جهان عینی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند بین علوم طبیعی و علوم انسانی و علوم اجتماعی تفاوتی قائل نیستند.

۲-۷۸۸ جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است و جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) درست - نادرست
۲) درست - نادرست
۳) نادرست - درست
۴) درست - درست

۴-۷۶۶ برخی جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند؛ از این دیدگاه ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. این گروه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند و نادیده گرفتن این تفاوت سبب از بین رفتن امکان داوری درباره عقاید و ارزش‌های اجتماعی می‌شود.

۳-۷۶۷ گروهی جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. این گروه جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ می‌دانند و جهان تکوینی را نیز ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف می‌دانند. در این دیدگاه جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) درست - درست
۲) نادرست - درست
۳) درست - نادرست
۴) نادرست - نادرست

۴-۷۶۹ در نگاه قرآن، جهان تکوینی براساس حکمت و مشیت خداوند سبحان، رفتاری حکیمانه با افراد و جوامع انسانی دارد.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) درست - درست - درست
۲) نادرست - درست - درست
۳) درست - نادرست - نادرست
۴) نادرست - درست - درست

۴-۷۷۱ (د) از منظر قرآن، هرگاه جامعه از فرهنگی توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید.

۲-۷۷۲ برخی دیدگاه‌ها مانع شناخت صحیح انسان و جهان هستی می‌شوند، وقتی انسان از شناخت خویشتن و جهان هستی بازماند، از تعامل صحیح با جهان هستی و شکوفایی استعدادهای خویش در می‌ماند. قرآن کریم از عقاید و اعمالی که مانع دستیابی انسان به حقیقت خویش و جهان هستی می‌شوند، به اغلال و سلاسل یاد می‌کند؛ اغلال و سلاسل، زنجیرهایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند.

۴-۷۷۳ از منظر قرآن کریم هرگاه انسان اخلاق الهی داشته باشد و جامعه نیز از فرهنگی توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی (طبیعی و فوق طبیعی) درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید.

۳-۷۷۴ جهان اجتماعی بخشی از جهان انسانی است. جهان انسانی محصول زندگی انسان‌هاست و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است.

۴-۷۹۷ جهان انسانی به دو بخش اجتماعی که آن را جهان فرهنگی و فردی که آن را جهان ذهنی می‌گویند، تقسیم می‌شود (نه دو بخش جهان اجتماعی و جهان فرهنگی که هر دو یکی می‌باشند).

در مقابل جهان انسانی، جهان دیگری به نام جهان تکوینی وجود دارد که پیش از انسان بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است.

۲-۷۹۸ بررسی عبارت نادرست:

(ب) متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند. هم چنین آن‌ها طبیعت یا جهان طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار نمی‌دهند.

۳-۷۹۹ نمودار صورت سوال، به دیدگاه قرآنی اشاره دارد. از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۲-۸۰۰ پرسش‌های بنیادی یا همان عقاید اساسی که تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند، به مثابه روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند. این پرسش‌های بنیادی به سه دسته اصلی هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه تقسیم می‌شوند.

۳-۸۰۱ ایجاد زمینه‌گسترش و تحقق عقاید جهان شمول و بزرگی مسئولیت و تعهد از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب و فطری جهان شمول است که اگر فرهنگی آن را داشته باشد زمینه‌گسترش و تحقق عقاید جهان شمول را فراهم می‌کند.

عقلانیت **بسمه** فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح عقلانیت باشد (عقلانیت سطح اول و عقلانیت سطح دوم)

عقلانیت سطح اول باید به پرسش‌های بنیادین بشر پاسخ دهد.

عقلانیت سطح دوم باید به پرسش‌های متغیر پاسخ بدهد.

بحران زیست محیطی مسئله امروز بشر است، در حالی که مسئله دیروز او نبودن و چه بسا فردای تاریخ، مسئله او نباشد یا صورت دیگری پیدا نکند. عقلانیت سطح دو این مسئله را باید پاسخ بدهد.

۴-۸۰۲ ایجاد زمینه گسترش و تحقق ارزش‌های جهان شمول **بسمه** مسئولیت و تعهد (ج) - عقلانیت **بسمه** پاسخ به پرسش‌های متغیر بشر - عدالت **بسمه** پیشگیری از تفرقه میان جوامع

۴-۸۰۳ فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی خود عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است.

۲-۸۰۴ (الف) از نظر فارابی جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های حق دارد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاصله است.

(ب) فرهنگ حق متناسب با نیازهای فطری است (یعنی عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهایش، مطابق نیازهای فطری است).

(ج) سرمایه‌داری نمونه‌ای از فرهنگ استکبار و سلطه است. (فرهنگ ثروت و قدرت که همون سرمایه‌داریه)

۳-۸۰۵ در این بیت «ما پرورده یک نوبهاریم» مشخص می‌کند که در گزینه‌ها باید به دنبال عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشیم!

۱-۸۰۶ فرهنگ‌های مختلف گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارد. در طول زمان در سرزمینی واحد فرهنگ‌های گوناگونی پدید می‌آیند و در زمانی واحد در سرزمین‌های متعدد فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند.

۴-۷۸۹ گروهی که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و طبیعی می‌دانند معتقدند جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ جامعه می‌باشد و جهان تکوینی و طبیعی نیز ماده خامی است که در معرض برداشت‌ها و تصرفات فرهنگی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

۱-۷۹۰ در فرهنگ دینی اسلام، انسان به عنوان برترین آیت و نشانه خداوند سبحان، خلیفه خداوند بر زمین است و به همین دلیل بر موجودات فراوان دیگر برتری و کرامت دارد؛ پاسخ فرهنگ توحیدی به پرسش انسان‌شناسانه

پرسش‌های بنیادی بشر به سه دسته اصلی تقسیم می‌شوند:

● هستی‌شناسانه، با پرسش‌هایی از این قبیل: آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟

● انسان‌شناسانه، با پرسش‌هایی از این قبیل: آیا انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل؟

● معرفت‌شناسانه، با پرسش‌هایی از این قبیل: آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟

۲-۷۹۲ بررسی عبارات نادرست:

(الف) جهان انسانی (نه جهان تکوینی) محصول زندگی انسان است و هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، به این جهان تعلق دارد.

(د) جهان فرهنگی، زندگی اجتماعی انسان را در برمی‌گیرد، ولی ابعاد ذهنی و روانی انسان‌ها به بخش فردی یا جهان ذهنی تعلق دارد، نه جهان فرهنگی.

۲-۷۹۳ بخش فردی جهان انسانی را ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها تشکیل می‌دهد، از این‌رو بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی می‌نامند. فرهنگ، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست، از این‌رو بخش اجتماعی جهان انسانی را جهان فرهنگی نیز می‌نامند.

جهان تکوینی، پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است. نمودار صورت سوال مربوط به دیدگاهی است که جهان طبیعت را

مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌داند. ذهن افراد و فرهنگ در این دیدگاه، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها، نظیر علوم طبیعی است.

۴-۷۹۵ ● بخش اجتماعی جهان انسانی را جهان فرهنگی می‌نامند و فرهنگ یا جهان فرهنگی، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.

● متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند، از نظر آنان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.

● دیدگاهی که جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌داند، با نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

● بخش فردی جهان انسانی که آن را جهان ذهنی می‌نامند، به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد.

۳-۷۹۶ براساس دیدگاه سوم که نگاه قرآنی است، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند و این دیدگاه فرصت

تعامل صحیح انسان با خودش و جهان هستی را فراهم می‌کند. در این دیدگاه، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز به

انسان منحصر نمی‌شود. قرآن برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است. براساس نگاه قرآنی، جهان تکوینی (نه جهان ذهنی) براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۱۸۱۷ فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند مگر این‌که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند. چنین فرهنگ‌هایی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کنند؛ یکی از این دو منطقه مرکزی و دیگری پیرامونی است.

۱۸۱۸ فرهنگ جهانی با عبور از مرزهای جغرافیایی و گسترش در پهنه جهان به وجود می‌آید. تنوع روح و شالوده فرهنگ‌ها منجر به تنوع فرهنگ‌ها می‌شود.

۱۸۱۹ صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این‌جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد. این فرهنگ از جمله فرهنگ‌هایی است که با نگاه سلطه‌جویانه خود دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

۱۸۲۰ سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت (نه فقط ثروت) را مورد توجه قرار می‌دهد.

۱۸۲۱ فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه و استکبار است.

۱۸۲۲ گونه دوم، فرهنگ جهانی، فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست و سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۱۸۲۳ الف) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است.

ب) عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشد که از آن‌ها به عقاید و ارزش‌های عام و جهان‌شمول یاد می‌شود.

ج) ویژگی عدالت و قسط مانع دوقطبی شدن جهان می‌شود.

۱۸۲۴ بررسی غلط‌شون؛

الف) مدینه ضاله **۱۸۲۵** مدینه فاسقه ج) معنویت **۱۸۲۶** حقیقت

۱۸۲۵ فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است. فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

۱۸۲۶ ارائه معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌ها **۱۸۲۷** حقیقت مانع بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر **۱۸۲۸** معنویت

گرفتاری به بحران‌های روحی و روانی **۱۸۲۷** معنویت

عبارت مذکور در گزینه (۴) به عقلانیت اشاره می‌کند.

۱۸۲۸ بررسی گزینه‌ها:

۱) درست - درست - نادرست ۲) درست - درست - درست

۳) درست - درست - نادرست ۴) نادرست - درست - نادرست

۱۸۲۹ برخی قیدوبندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند.

۱۸۳۰ انکار نقش انسان در تعیین سرنوشتش توسط فرهنگ‌های جبرگرا

۱۸۳۱ سلب قدرت مقاومت انسان و تبدیل او به موجودی منفعل **۱۸۳۲** ایجاد

زمینه نفوذ بیگانگان

۱۸۰۷ فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد همان فرهنگ حق است. فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجار او رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

۱۸۰۸ الف) رهایی انسان از قید و بندها برای رسیدن به کمال و حقوق انسانی‌اش **۱۸۰۹** آزادی

ب) مانع قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه می‌شود **۱۸۱۰** عدالت

ج) وجود معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف **۱۸۱۱** حقیقت

د) پاسخ به پرسش‌های متغیر **۱۸۱۲** عقلانیت سطح دوم

۱۸۰۹ وجود ویژگی مسئولیت و تعهد در فرهنگ جهانی زمینه‌گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم می‌آورد.

وجود ویژگی آزادی مانع می‌شود که برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش شوند.

نبود معنویت در فرهنگ جهانی فرهنگ را منجر به بحران روحی و روانی می‌کند.

با وجود ویژگی معنویت آدمی به پرسش‌های بنیادین درباره مرگ و زندگی می‌تواند پاسخ دهد.

۱۸۱۰ موجودات طبیعی به زمان و مکان وابسته‌اند و در این دو ظرف رشد می‌کنند و تحول می‌یابند. اعضای هر گونه جانوری مراحل زندگی یکسانی دارند.

بدن انسان نیز در طول زمان از دوران جنینی تا تولد، جوانی و پیری مراحل مشابهی را طی می‌کند ولی جهان ذهنی و جهان فرهنگی بشر، تاریخ متفاوتی دارد.

اعضای هر گونه جانوری (نه همشون) مراحل زندگی یکسانی دارند مورچگان از هزاران سال پیش مراحل مشابهی را در طول زندگی خود داشته‌اند.

هر گونه جانوری، تاریخ مشابهی دارد. بدن انسان نیز در طول زمان از دوران جنینی تا تولد، جوانی و پیری مراحل مشابهی را طی می‌کند.

۱۸۱۲ د) فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها برمی‌گردد؛ یعنی روح و شالوده فرهنگ‌ها متنوع است.

۱۸۱۳ فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در پهنه جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است. فرهنگ و عناصر آن، دارای

گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی متفاوت‌اند.

۱۸۱۴ تنوع شالوده فرهنگ‌ها منجر به تنوع فرهنگ‌ها می‌شود. فرهنگ صهیونیسم جهان را به منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کند، فرهنگ

جهانی با عبور از مرزهای جغرافیایی و گسترش در پهنه جهان به وجود می‌آید.

۱۸۱۵ فرهنگ‌های جهانی دو گونه‌اند:

۱ فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا رفتار آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است و نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه دارد. الف)

۲ فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست و سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های

مشترک انسانی سخن می‌گوید. د)

۱۸۱۶ عبارات مذکور در صورت سؤال به تفاوت گستره جغرافیایی فرهنگ‌ها اشاره دارد.

گرفتار شدن انسان به بحران‌های روحی و روانی نتیجه فقدان معنویت می‌باشد. **۲-۸۴۳** فرهنگ‌هایی که نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارند، ظرفیت جهانی شدن را ندارند و مقاومت در برابر فرهنگ‌های رقیب نتیجه مسئولیت و تعهد است.

۱-۸۴۴ فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها برمی‌گردد؛ یعنی روح و شالوده فرهنگ‌ها متنوع است.

۲-۸۴۵ تعهد = مقاوم ساختن یک فرهنگ در برابر فرهنگ‌های رقیب قسط = مانع استضعاف برخی از برخی دیگر

حریت = پیداکردن معنای راستین خود در کنار ارزش‌های حقیقت، معنویت و عدالت **۱-۸۴۶** ● فرهنگ که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشد، فرهنگ سلطه یا استکبار است.

● آرمان‌ها و ارزش‌های صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

● فرهنگ سرمایه‌داری، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.

۴-۸۴۷ بررسی عبارات نادرست:

(ج) فرایبی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

(د) فرهنگ‌های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند و در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند.

۲-۸۴۸ ● با ارزش جهان‌شمول عدالت، می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد.

● فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

● فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

● با وجود ارزش جهان‌شمول عدالت است که می‌توان از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد.

۳-۸۴۹ اگر فرهنگ جهانی، از معنویت برخوردار نباشد و صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان باشد، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد و اگر فرهنگی، فاقد ویژگی عقلانیت باشد، نمی‌تواند به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد و سرانجام یک فرهنگ مطلوب باید دارای ویژگی آزادی باشد تا بتواند برخی قید و بندها را که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شود، پاره کند.

۴-۸۵۰ بررسی گزینه‌ها:

(۱) فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام و جوامع را به ضعف و ناتوانی می‌کشد، فرهنگ سلطه یا استکبار است.

۲-۸۳۱ فرهنگی که عقاید و ارزش‌ها و هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود جهان را به مناطق دوگانه تقسیم می‌کند.

۲-۸۳۲ فرهنگ سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد و مفهوم گوناگونی تاریخی فرهنگ‌ها با ایجاد امکان سازگاری با شرایط مختلف جغرافیایی از طریق فعالیت‌های انسانی ارتباط دارد.

۱-۸۳۳ صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.

۲-۸۳۴ فرهنگ جهانی فرهنگی است که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید - فرهنگ سلطه فرهنگی است که دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشد - فرهنگ صهیونیسم فرهنگی است که آرمان‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد - فرهنگ سرمایه‌داری فرهنگی است که کانون قدرت و ثروت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.

۱-۸۳۵ مدینه فاسقه فرایبی جامعه‌ای است که در آن عقاید و ارزش‌ها حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آنان موافق با حق نباشد.

۲-۸۳۶ فرهنگی شایستگی حرکت به سوی یک فرهنگ واحد جهانی را دارد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های آن موافق با فطرت باشد و هنجارها و رفتارهای خود را بر اساس عقاید و آرمان‌های خویش سازمان دهد.

۴-۸۳۷ در رابطه با فرهنگ سلطه صهیونیسم بین‌الملل، ارزش‌ها و عقاید خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد - عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های آن موافق با فطرت آدمیان است و تسلط جامعه خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد که این نوع فرهنگ مطابق با فرهنگ واحد جهانی نیست.

۲-۸۳۸ حقیقت معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف می‌باشد و در نتیجه فرهنگ می‌تواند از درستی ارزش‌ها و عقاید خود دفاع کند.

۱-۸۳۹ ● بحران‌های روحی و روانی انسان = فقدان معنویت

● دوقطبی شدن جهان = فقدان تعهد

● نفوذ فرهنگ بیگانگان = فقدان حقیقت

● عدم توانایی در دفاع از ارزش‌ها = فقدان مسئولیت و تعهد

۴-۸۴۰ حقیقت معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف می‌باشد و در نتیجه فرهنگ می‌تواند از درستی ارزش‌ها و عقاید خود دفاع کند.

۲-۸۴۱ مسئولیت و تعهد زمینه گسترش فرهنگ را فراهم می‌کند.

معنویت توانایی پاسخ به پرسش‌های بنیادین درباره مرگ و زندگی است. حریت و آزادی ارزشی است که همواره در کنار ارزش‌های دیگر معنای خود را پیدا می‌کند.

حقیقت معیار و میزانی برای سنجش عقاید است.

۱-۸۴۲ آزادی، همواره آزادی از یک امر برای رسیدن به امر دیگر است. قائل نبودن به یک حقیقت و محروم بودن از عقلانیت نوع اول، عدم توانایی یک فرهنگ در دفاع از ارزش‌ها و حقانیت آن‌ها را به دنبال دارد.

۲۸۵۶ در استعمار نو کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۴۸۵۷ پیشرفت در زمینه اقتصاد صنعتی: موفقیت استعمار استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره: سیاست استعمار نو استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی: سیاست استعمار نو استفاده از کودتای نظامی: تفاوت استعمار نو و فرانو

۳۸۵۸ ادغام جوامع در نظام جهانی: دستاورد استعمار استفاده از کودتای نظامی: تفاوت استعمار نو و فرانو پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار: از مراحل تکوین نظام نوین جهانی پیشرفت در زمینه اقتصاد صنعتی: موفقیت استعمار

۲۸۵۹ استفاده از ظرفیت‌های دوره نفوذ و استعمار توسط استعمارگران: استعمار نو

بهره‌گیری از ابزارهای فرهنگی و علمی: استعمار فرانو پیشرفت در زمینه دربانوردی و اقتصاد صنعتی: استعمار قدیم

هدف قراردادن هویت فرهنگی دیگر کشورها: استعمار فرانو فرهنگ غرب در قرن اخیر اشکال مختلفی از سلطه را به وجود آورده است که در صورت سؤال مصداقی از آن دیده می‌شود.

۱۸۶۱ امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد. استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت سیاسی و نظامی است.

۱۸۶۲ امپریالیسم اقتصادی با تصرف بازارها و مواد خام سایر کشورها همراه است و موارد (ب) و (ج) همه در مورد استعمار هستند.

۲۸۶۳ زبان پدیده‌ای فرهنگی است در نتیجه جایگزینی زبان در هند به استعمار فرانو برمی‌گردد که در آن از ابزارهای فرهنگی و علمی استفاده می‌کنند.

۲۸۶۴

نوع استعمار	ابزارها	ویژگی
استعمار قدیم	-	استعمارگران آشکارند (مجرى ندارند).
استعمار نو	-	استعمارگران پنهان و مجریان پنهان.
استعمار فرانو	تبلیغ	استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

۴۸۶۵ پیشرفت در زمینه اقتصاد صنعتی: موفقیت استعمار استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره: سیاست استعمار نو استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی: عملکرد استعمار نو استفاده از کودتای نظامی: تفاوت استعمار نو و فرانو

۴۸۶۶ استعمار یعنی اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی. امپریالیسم به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود.

۴۸۶۷ مغولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ولی فرهنگ آن‌ها قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی جهانی شدن را نداشت.

۲ فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد و علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف، توانایی پاسخ‌گویی به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر را داشته باشد.

۳ فرهنگ یا جهان فرهنگی، بخش اجتماعی جهان انسانی و شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را در برمی‌گیرد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها می‌باشد.

۴ فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول، نقش انسان‌ها را در تعیین سرنوشتشان انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی منفعل (نه فعال) تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

۴۸۵۱ فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد، انسان باید بتواند علاوه بر پرسش‌های بنیادین، توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر را داشته باشد.

فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

۲۸۵۲ ارزش جهان‌شمول عدالت است که می‌تواند از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کند.

برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان از قید و بندها را فراهم کند اما در مقابل برخی فرهنگ‌ها آزادی انسان را تأمین نمی‌کنند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید با ارزش عدالت، از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پایداری شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کند. فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی باشد، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد. فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان‌شمول است، برخوردار باشد.

۲۸۵۳ فرهنگ صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

۴۸۵۴ فرهنگ جهانی (مطلوب)، باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد: ۱ ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد.

۲ انسان علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف با پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی مواجه می‌شود. فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر را داشته باشد و براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد.

۱ ویژگی‌های جامعه تغلب: ۱ مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملل، همکاری می‌کنند. ۲ شیفته غلبه بر دیگرانند. ۳ هدف آن‌ها مقهور کردن دیگران است. ۴ گمان می‌کنند فقط آن‌ها خوشبخت و پیروزند. ۵ جوامع

دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌دانند. ۶ می‌خواهند دیگران آن‌ها را ستایش کنند.